

Bilag vedrørende varmeforsyningsloven - afkøling

Dato: 15.12.2003

SAGSFREMSTILLING

GAS- OG VARMEPRISUDVALGETS TIDLIGE BEHANDLING

1. Den 1. februar 1982 behandlede udvalget **Frederikssund Kommunes** leveringsbetingelser.
2. Den 28. september 1981 har "Fjernvarmeforbrugerforeningen af 1981" i Frederikssund anmodet udvalget om at tage stilling til forskellige spørgsmål i forbindelse med Frederikssund byråds beslutning af 10. marts 1981 om installation af kaloriemålere overalt i forsyningsområdet med henblik på ændring af den gældende afregningsform for levering af fjernvarme fra de kommunale værker.
3. **Udvalget vedtog** bl.a. at der ikke er anledning til at tage stilling til spørgsmålet om en sænkning af **fremløbstemperaturen**, da noget sådant ikke er besluttet.
4. Den 3. maj 1982 behandlede udvalget pris- og leveringsbetingelser for **Østbirk Varmeværk A.m.b.a.**
5. En kreds af andelshavere i værket har anmodet om stillingtagen til en række spørgsmål vedrørende værkets pris- og leveringsbetingelser.
6. Det ønskes bl.a. således oplyst, om andelshaverne har krav på, at differencen mellem **udgangstemperaturen** fra varmeværket og **indgangstemperaturen** hos den enkelte andelshaver holdes inden for 6 grader, og hvorledes prisen pr. m³ fjernvarmevand reguleres, dersom denne grænse overskrides.
7. **Udvalget vedtog** vedrørende dette spørgsmål at meddele, at udvalget ikke på nuværende tidspunkt finder anledning til at gå ind i en nærmere bedømmelse af spørgsmålet om varierende **fremløbstemperatur**.

SEKRETARIATET FOR
ENERGITILSYNET

Carl Jacobsens Vej 35
2500 Valby

Tlf. 4171 5400
post@energitilsynet.dk
www.energitilsynet.dk

8. Udvalget lagde til grund, at de forhold, der øver indflydelse på **fremløbstemperaturen** (afstanden, fjernvarmekanalernes tilstand, rørenes isoleringsgrad m.v.) gør, at det i praksis næppe er muligt at holde samme **temperatur** i anlægget hos alle forbrugere, og at bestræbelser herpå vil kunne påføre værket ekstra omkostninger.

9. Der var ikke i dag holdepunkter for en nærmere bedømmelse af det rejste spørgsmål, til hvilket der i øvrigt indtil videre måtte tages stilling i det konkrete tilfælde.

10. **Den 3. maj 1982** behandlede udvalget endvidere en klage over **Klarup Fjernvarme A.m.b.a.**'s afregningsmetode for varmeåret 1. april 1980 til 31. marts 1981.

11. Varmeværket havde ikke afregnet klagerens årsforbrug i overensstemmelse med de regler for årsafregning, som værket selv havde fastsat i forbindelse med en gennemført overgang til kaloriemålerafregning i hele forsyningsområdet.

12. Ifølge overgangsreglerne skulle forbrug i første del af varmeåret fra 1. april 1980 til 1. oktober 1980, hvor monteringen af de nye kaloriemålere var tilendbragt, afregnes som hidtil efter m³-måler.

13. Forbrug i den sidste del af varmeåret fra 1. oktober 1980 til 31. marts 1981 skulle afregnes efter kaloriemåler. Imidlertid var hele klagerens årsforbrug afregnet efter forbrugt antal m³ varmt vand, hvorved årsregningen var blevet ca. 3.650 kr. højere end efter de fastsatte afregningsbestemmelser.

14. Endvidere klagedes over, at værket i forbindelse med installeringen af kaloriemåler havde fjernet omløbet i klagerens fjernvarmeinstallation.

15. Værket havde fremsendt en redegørelse for værkets fremgangsmåde, hvoraf bl.a. fremgik, at der havde været utætheder ved klagerens varmtvandsbeholder.

16. **Udvalget vedtog**, at udvalget med hensyn til afregningen af klagerens forbrug i varmeåret 1980/81 på baggrund af de foreliggende oplysninger ikke finder grundlag for at rette indvending mod den af værket anvendte fremgangsmåde.

17. Endvidere **vedtog udvalget**, at udvalget på baggrund af de foreliggende oplysninger ikke finder grundlag for at rette indvending mod, at varmeværket har fjernet omløbet ved klagerens varmeinstallation.

18. Udvalget lagde vægt på, at den af værket krævede **afkøling** af fjernvarmevandet på 25 grader C hos aftagerne for at få forbruget målt ved kaloriemålere ikke kan anses for urimelig, jfr. varmforsyningslovens § 28, stk. 4 og 5.

19. Udvalget lagde endvidere vægt på, at klageren trods flere påmindelser herom fra værket undlod at reparere eller udskifte den defekte varmtvandsbeholder.

20. Endvidere lagde udvalget til grund, at der ikke er fremlagt oplysninger der viser, at fjernelsen af omløbet ved klagerens ejendom har medført en unormal lav **indgangstemperatur** på vandet.
21. Endvidere at en vis sænkning af **indgangstemperaturen** ikke i sig selv skulle kunne få afregningsmæssige konsekvenser, da afregningen foretages efter kaloriemålere.
22. Endelig lagde udvalget vægt på, at det er et af hovedformålene med installering af kaloriemålere, at varmekæder herved kan indskrænke antallet af omløb og dermed nedbringe varmetabet i ledningsnettet.
23. **Den 6. september 1982** behandlede udvalget **Vildbjerg Varmeværks** tarifomlægning.
24. Udvalget behandlede den 2. november 1981 en klage fra to forbrugere i Vildbjerg Varmeværks forsyningsområde over en generalforsamlingsbeslutning om at gennemføre en tarifomlægning, hvorved forbrugere tilsluttet ved sløjfeanlæg og forbrugere tilsluttet direkte til varmekæden fra 1. juni 1982 skal afregnes efter samme tarif.
25. Tidligere havde værket opkrævet forskellig variabel afgift for de to slags tilslutninger. Forbrugere tilsluttet direkte betalte ca. 30 % mere pr. m³ end forbrugere med sløjfeanlæg.
26. Udvalget vedtog at meddele varmekæden, at det er urimeligt, jfr. varmekædelovens § 28, stk. 4, at varmekædens variable afgift fastsættes ens for forbrugere tilsluttet direkte og for forbrugere tilsluttet ved sløjfeanlæg.
27. Udvalget lagde herved til grund, at indførelsen af samme tarif baseret på afregning af forbruget efter m³ vand for alle varmekædens aftagere indebærer, at forbrugere med sløjfeanlæg stilles væsentligt dårligere end varmekædens øvrige aftagere. I den forbindelse blev der lagt vægt på, at forbrugere, der er tilsluttet direkte til varmekæden, efter det oplyste kan udnytte 22 % mere af det tilførte vands varmeindhold pr. m³ end sløjfeanlægstilsluttede forbrugere.
28. Udvalget bemyndigede endvidere direktoratet til at forhandle med værket om at bringe denne ulighed til ophør.
29. Direktoratet havde i december i 1981 afholdt møde med repræsentanter for værket, der på mødet anførte, at værket ikke havde nogen sikker viden om den faktiske varmeudnyttelse i henholdsvis sløjfeanlæg og direkte anlæg.
30. Det blev aftalt, at værket skulle foretage en nøjere undersøgelse og måling af varmeudnyttelsen for de to typer anlæg og fremsende en redegørelse herfor til udvalget.

31. Af redegørelsen fremgik, at værket i perioden 14. december 1981 - 23. februar 1982 har foretaget målinger af **afkølingen** for 80 anlæg svarende til 8 % af hele forbrugerantallet, heraf 42 sløjfeanlæg og 38 direkte anlæg. Målingerne, der var foretaget ved hjælp af MWh-målere med m³-tællerværk var efter det oplyste udført ved vilkårlig udvalgte anlæg.
32. Resultatet af undersøgelsen viste at **gennemsnitsafkølingen** for de 42 sløjfeanlæg var 44,04 grader C og for de 38 direkte anlæg 48,31 grader C svarende til en **merafkøling** for direkte anlæg på 4,27 grader C. Dette svarer til, at forbrugere tilsluttet direkte til varmeværket udnytter 9,7 % mere af det tilførte vands varmeindhold pr. m³ end forbrugere med sløjfeanlæg.
33. Tarifomlægningen vil på grund af forskellen i udnyttelsesgraden medføre, at sløjfeanlægstilsluttede forbrugere for samme vandforbrug fremover i gennemsnit skal betale en årlig merudgift på 9,7 % i forhold til direkte tilsluttede forbrugere.
34. Varmeværket havde endvidere i redegørelsen anført, at **afkølingen** varierer indenfor de to grupper af anlæg. For sløjfeanlæg varierer **afkølingen** 58 % og for direkte anlæg 45 %.
35. Ved udvalgsbehandlingen i november 1981 var der gået ud fra en forskel på 22 % i udnyttelsen af det tilførte vands varmeindhold pr. m³ imellem direkte- og sløjfeanlægstilsluttede forbrugere.
36. Dette tal var beregnet ud fra de af varmeværket fremlagt oplysninger om **returtemperaturer** for de to typer anlæg. Efter de nu foreliggende oplysninger er forskellen på 9,7 %.
37. **Udvalget vedtog**, at direktoratet forhandler med værket, jfr. varmesforsyningslovens § 28, stk. 4, med henblik på, at forbrugsafgiften over for forbrugere med sløjfeanlæg ændres, således at den ikke overstiger 90 % af forbrugsafgiften hos forbrugere, der er tilsluttet anlægget direkte.
38. Udvalget lagde ved afgørelsen til grund, at aftagere hvis varmeforbrug måles ved vandmålere bør have de samme **afkølingsmuligheder** af fjernvarmevandet for så vidt angår forhold som varmeværket har bestemmende indflydelse på.
39. Udvalget fandt endvidere, at da der ikke var holdepunkter for at fastslå den potentielle **afkøling** ved de to anlægstyper og dermed beregne den potentielle forskel i **afkølingen**, måtte der i stedet lægges vægt på den gennemsnitlige konstaterede forskel på afrundet 10 %.
40. **Den 1. november 1982** blev under direktørens beretning omtalt en henvendelse fra en forbruger, der klagede over, at havde fået en efterregning fra Brønderslev Kommunale Varmeværk.

41. Ifølge værket " Almindelige bestemmelser for fjernvarmelevering" er forbrugerne forpligtet til at **afkøle** vandet med mindst 20 grader C, og forbrugerne vil blive afregnet mindst svarende hertil.
42. Forbrugeren havde ikke kunnet opnå denne **afkøling** og var flere gange blevet anmodet om at bringe dette forhold i orden. Da dette ikke skete, fremsendte kommunen en efterregning på 7.300,55 kr. svarende til forskellen fra den faktiske **afkøling** op til en **afkøling** på 20 grader C.
43. Direktoratet har meddelt forbrugeren, at man ikke finder anledning til at foretage sig yderligere i sagen.
44. Ved afgørelsen har direktoratet lagt vægt på, at det af hensyn til en økonomisk drift er af betydning, at forbrugeren udnytter det cirkulerende fjernvarmevand bedst muligt bl.a. gennem en effektiv **afkøling**.
45. **Den 6. december 1982** blev under direktørens beretning omtalt en anmeldelse modtaget den 17. november 1982 fra **Nykøbing Mors Fjernvarmeværk** af ændrede regler for tilfælde, hvor en forbruger ikke **nedkøler** fjernvarmevandet med det af varmeværkets foreskrevne antal grader.
46. Værket har fastsat en mindste **middelafkøling** på 25o C, og såfremt dette krav ikke er opfyldt, skal der betales et tillæg på 10 % af prisen pr. m3 varmt vand multipliceret med differencen mellem det forbrugte antal m3 og det antal m3, der havde dækket behovet med de foreskrevne 25o C nedkøling. Værket har anmodet om, at denne regel godkendes af udvalget.
47. Direktoratet agter at meddele værket, at ifølge varmforsyningslovens § 28, stk. 1, skal priser og leveringsbetingelser anmeldes til udvalgets register, men at der i denne anmeldelse ikke ligger godkendelse af de pågældende priser eller leveringsbetingelser.
48. Endvidere, at udvalget tidligere ved behandlingen af spørgsmål om **minimumsafkøling** har accepteret sådanne bestemmelser.
49. På det foreliggende grundlag har udvalget ikke indvendinger mod de fastsatte regler.
50. **Den 15. februar 1983** blev under direktørens meddelelser omtalt en henvendelse af 9. december 1982 fra **Ullerslev kommunes fjernvarmeforsyning**, der påtænker at udskifte de installerede traditionelle vandmålere med en ny type vandmålere.
51. Der er tale om en målertype (benævnt Norm m3-måler) som ud over at måle den gennemstrømmende vandmængde tillige er i stand til at registrere forskelle i **fremløbstemperaturen**.

52. Ved høj **freløbstemperatur** (f.eks. 90o C) tæller måleren hurtigere end ved lavere **freløbstemperatur**. Der er således tale om, at forbrugernes varmebetaling korrigeres for forskelle i **freløbstemperaturen** i modsætning til de traditionelle målere, hvor betalingen alene er afhængig af den forbrugte vandmængde.
53. Kommunen har udbedt sig udvalgets bemærkninger.
54. Direktoratet vil meddele kommunen, at man ikke på det nu foreliggende grundlag har indvendinger mod den påtænkte målerudskiftning. Endvidere agter direktoratet at anmode kommunen om løbende at holde udvalget orienteret om de erfaringer, der indhøstes med de nye målere.
55. **Den 14. marts 1983** behandlede udvalget på ny **Vildbjerg Varmeværks** tarifomlægning.
56. Den 2. november 1981 og 6. september 1982 behandlede udvalget værkets tarifomlægning, hvorved forbrugere tilsluttet ved sløjfeanlæg og forbrugere tilsluttet direkte til varmeværket fra 1. juni 1981 skulle afregnes efter samme tarif. Tidligere havde værket opkrævet forskellig variabel afgift for de to slags tilslutninger.
57. Ved de tidligere udvalgsbehandlinger var de ny tariffer fundet urimelige, jfr. varmforsyningslovens § 28, stk. 4.
58. Der havde været forhandlinger mellem varmeværket og direktoratet, og varmeværket havde herefter sendt et nyt udbygget oplæg med begrundelse for at gå over til at benytte samme priser for begge typer anlæg.
59. **Udvalget vedtog** efter afstemning, at meddele værket, at udvalget ud fra de af varmeværket fremlagte oplysninger ikke finder anledning til at ændre sin tidligere afgørelse.
60. Direktoratet bemyndigedes til at afslutte forhandlingerne med varmeværket efter de i referatet anførte retningslinjer og til - hvis forhandlingerne ikke førte til det ønskede resultat - at meddele varmeværket pålæg, jfr. varmforsyningslovens § 28, stk. 4, om at forbrugsafgiften over for aftagere med direkte anlæg fradraget et beløb til udligning af de nu konstaterede **afkølingsforskelle**.
61. Udvalget lagde ved denne afgørelse vægt på, at der i de af varmeværket fremlagte oplysninger kan konstateres en reel forskel **mellem afkølingsforholdene** for forbrugere med sløjfeanlæg og forbrugere med direkte tilslutning.
62. Ud fra de almindelige statistiske metoder måtte forskellen anses for signifikant.
63. Endvidere lagde udvalget til grund, at værket igennem en årrække selv har fundet det rimeligt at afregne sløjfeanlægs- og direkte tilsluttede forbrugere forskelligt under hensyn til, at **afkølingsforholdene** var forskellige for de to forbrugergupper.

64. Mindretallet lagde til grund, at der var tale om et afregningsmæssigt mindre væsentligt forhold. Grundlaget var usikkert og det var uheldigt om sådanne sager kom til at danne præcedens for udvalgets arbejde. Virksomhederne måtte overlades en vis handlefrihed selv.
65. Specielt bad et medlem om at få ført til protokollat:
66. "Den gennemførte tarifomlægning er foretaget i overensstemmelse med en generalforsamlingsbeslutning i varmekædet. På foranledning af Gas- og Varmeprisudvalget har varmekædet ført dokumentation for, at der er tale om meget små uligheder for brugerne imellem. Der bør altid være et vist spillerum, som forsyningselskaberne kan administrere indenfor. Den pågældende henstillede, at udvalget tager varmekædets redegørelse til efterretning, og fremover går over i en mere principiel sagsbehandling og overlader de mere detaljerede beslutningsprocesser lokalt til varmekædernes kompetente forsamlinger."
67. **Den 6. juni 1983** blev under direktørens beretning omtalt udvalgets behandling den 14. marts 1983, hvor udvalget vedtog, at det er urimeligt, at **Vildbjerg Varmekædes** variable afgift fastsættes ens for brugere tilsluttet direkte og brugere tilsluttet ved sløjfeanlæg.
68. Vædet har herefter meddelt, at det har taget udvalgets afgørelse til efterretning. Forbrugsafgiften for sløjfeanlæg vil herefter være 8,8 % mindre end forbrugsafgiften for returanlæg. Dette svarer til de foreliggende oplysninger om forskelle i **afkølingen**. Vædet har endvidere sænket forbrugsafgiften for sløjfeanlæg i overensstemmelse hermed med tilbagevirkende kraft fra 1. juni 1982, hvor vædet havde indført den ny tarif. Varmekædets skrivelse er henlagt i det offentligt tilgængelige register.
69. **Den 29. august 1983** blev under direktørens beretning omtalt at Direktoratet har afvist at give en klager medhold i, at **Århus kommunale Værker** tilpligtes at retablere omløbet på hans installation, der blev fjernet i januar 1983.
70. Ved afgørelsen har direktoratet lagt vægt på, at fjernelsen af klagerens omløb var et led i en generel sløjfning af omløb af forsyningsmæssige grunde, og at varmeleverandøren fortsat leverer fjernvarmevand i henhold til leveringsbetingelsernes krav om **fremløbstemperatur**.
71. **Den 3. oktober 1983** behandlede udvalget en klage fra Give Boligforening over **Give Fjernvarmes** fastsættelse af Gcal-priser. Vædet afregner almindelige brugere efter m³-priser, mens storbrugere, herunder boligforeningen afregnes efter kaloriemålere.
72. Klagen er foranlediget af, at vædet ved omregning fra m³ til Gcal anvender en omregningsfaktor på 30, svarende til en **nedkøling** på 33 grader C.
73. Boligforeningen er af den opfattelse at vædets **middelafkøling** udgør 40 grader C, svarende til en omregningsfaktor på 25.

74. **Udvalget vedtog**, at udvalget ikke finder, at det af værket fastsatte omregningsforhold mellem m³-pris og Gcal-pris er ansat for højt, jfr. varmforsyningslovens § 28, stk. 4.

75. Udvalget lagde bl.a. til grund, at den fastsatte omregningsfaktor efter det oplyste (de af værket angivne **afkølingstal** for Gcal-forbrugere) synes at begunstige Gcal-forbrugerne. Videre lagde udvalget til grund, at der iflg. værket var mulighed for at Gcal-forbrugerne kunne skifte over til m³-afregning, hvis det ønskedes, således at en eventuel forbedring af disse forbrugeres varmeøkonomi vil kunne give sig udslag i en lavere varmebetaling.

76. **Den 3. oktober 1983** behandlede udvalget endvidere priser m.v. efter 1. juni 1982 for **Randers kommunale Varmeforsyning**.

77. Udvalget har modtaget 3 klager over den kommunale varmforsyning (RKV) efter at RKV pr. 1. juni 1982 har indført en fast afgift på 10,5 øre/kcal/h beregnet på grundlag af den installerede hedeblade eksklusive varmtvandsbeholdere.

78. Endvidere er klaget over **fremløbstemperaturen** fra værket og RKV's krav om installation af varmevekslere og m³ afregning.

79. Klagerne har blandt andet henvist til at hedebladeberegningen er baseret på forældede installationsoplysninger og at kommunen ikke har villet korrigere en konkret hedebladeberegning.

80. Heri indgik spørgsmål om korrektioner med virkning fra omlægnings-tidspunktet.

81. Udvalget havde en længere diskussion omkring væsentligheden af korrektionen af hedebladen, den præjudicerende virkning af en afgørelse om tilbage-regulering, fristen for indsigelse over for kommunens hedebladeberegning samt om forbrugers pligt ifølge regulativet til at orientere værket om installationsændringer.

82. **Udvalget vedtog** efter afstemning, at udvalget i medfør af varmforsyningslovens § 28, stk. 4, finder det urimeligt, at væsentlige fejl i virksomhedernes beregning af afgiftsgrundlaget ikke korrigeres, når de konstateres. Endvidere, at beregningen af den faste afgift i overensstemmelse med korrektionen i det konkrete tilfælde bør have effekt fra 1. juni 1982.

83. Endvidere **vedtog udvalget**, at det er urimeligt, jfr. varmforsyningslovens § 28, stk. 4, at anvende forsyningsafbrydelse som inkassomiddel, når varmfeforbrugeren i rimelig tid har rettet indvending imod hedebladeberegningen, og denne indvending i øvrigt ikke umiddelbart kan afvises.

84. Endelig **vedtog man**, at udvalget er opmærksomt på, at der ved RKV's nugældende m3-afregning kan forekomme urimelige skævheder for enkelte forbrugere, men at udvalget ikke på det foreliggende grundlag i medfør af varmesynslovens § 28, stk. 4, finder anledning til at kræve RKV's nugældende m3-afregning ændret nu.

85. Udvalget lagde ved afgørelsen specielt om klage over hedebladeansættelse og forsyningsafbrydelse vægt på, at de nye hedebladeafgifter er beregnet på grundlag af installationer opstillet gennem mange år og derfor let kan medføre en række skævheder. Endvidere, at der er tale om et system der er helt nyt for forbrugerne, og som ikke er specielt let fatteligt, hvorfor man af værkerne må kræve en vis grad af kulance ved overgangen. Korrektioner for en konstateret fejl bør ikke udelukkes fra at få virkning fra det tidspunkt hvortil fejlen kan henføres.

86. Videre lagde udvalget vægt på, at forsyningsafbrydelse som inkassomiddel er klart stridende mod grundsynspunkterne i retningslinierne for forsyningsvirksomheders restanceinddrivelse.

87. Endelig lagde udvalget specielt ved afgørelsen vedrørende krav om installation af varmevekslere og m3-afregning vægt på, at der konkret var tale om et stort forsyningsområde, hvor sikring af ensartede **fremløbstemperaturer** målt hos forbrugerne vil være ensbetydende med at pålægge varmekonsumenterne yderligere omkostninger. Der forelå ikke nærmere oplysninger herom. Endvidere, at kommunen har nedsat en arbejdsgruppe som inden 1. oktober 1983 skal have afsluttet sit arbejde vedrørende de tarifanlægs- og driftsmæssige konsekvenser af valg af målerstype, baseret på energimåling. Herved vil de mulige skævheder kunne afhjælpes.

88. De medlemmer, der stemte imod afgørelsen, var specielt betænkelige ved, at der herved principielt åbnedes adgang for tilbageregulering for opmåling af hedeblade. Dette var forhold som forbrugerne var pligtige til at indberette om til varmeværket og det var ikke rimeligt at ansvaret for fejl i den forbindelse pålagdes værket.

89. **Den 12. december 1983** behandlede udvalget en henvendelse fra Københavns Almindelige Boligselskab s.m.b.a. (KAB) for bestyrelsen i Farum Boligselskab om bl.a. takstpolitik og beskyttelse af mindretal i **Farum Fjernvarme A.m.b.a.**

90. Hvad angår takstpolitikken gik klagen på det af værket fastsatte omregningsforhold (1:25) mellem Gcal og m3 herunder specielt at ledningstabet inddækkes over de variable afgifter.

91. -----

92. Der blev stillet forslag om, at sagen blev udsat. Der blev henvist til at der var påpeget en række uafklarede forhold om **afkøling** og størrelsen af ledningstab.

93. **Udvalget vedtog** efter afstemning, at man på det nu foreliggende grundlag ikke kan anse varmeværkets priser og betingelser for urimelige i henhold til varmforsyningslovens § 28, stk. 4.
94. Endvidere **vedtog udvalget** efter afstemning, at behørig anmeldelse er en forudsætning for at priser og betingelser har gyldighed.
95. Ved afgørelsen lagde udvalget til grund, at man på det foreliggende grundlag måtte anse værkets tarifberegning for at ligge inden for det interval, som udvalget har accepteret.
96. Omregningsforholdet på 1:25 svarede til en **afkøling** på 40 grader. Klageren afregnede efter Gcal-målere, der viste en gennemsnitlig **afkøling** på 28 grader. Der var mulighed for overgang til afregning efter m³-måling.
97. De medlemmer, der stemte imod afgørelsen, fandt, at klagerens påstande med hensyn til rimeligheden af værkets takstpolitik burde undersøges nærmere. I den forbindelse tillagde de pågældende det betydning, at klagerens indflydelse efter de i vedtægterne fastsatte afstemningsregler er begrænset.
98. **Den 13. februar 1984** behandlede udvalget to klager over **Gartnerne Fjernvarmforsyning i Odense Nord Aps (GF)**.
99. GF aftager varme fra **Fynsværket** til gartnerne i Odense Nord ("Stigegartnerne"). Videre fremføres gennem GF's net varme til Otterup og Odense kommuner.
100. Etableringen af forsyningen til Stigegartnerne er sket på betingelse af, at GF leverer varme til interesserede private ejendomme beliggende langs GF's forsyningsnet, såfremt disse ikke har mulighed for at aftage fjernvarme fra Odense kommune.
101. Ca. 40 ejendomme - hovedsageligt enfamiliehuse - er tilsluttet GF's net på samme priser og betingelser, som er gældende for forbrugere under Odense kommunale Varmeforsyning (OKF).
102. Varmen fra Fynsværkets aftages via en varmeveksler i de enkelte ejendomme.
103. Klagerne, som er modtaget fra private forbrugere, vedrører først og fremmest **temperaturforholdende** ved disse varmevekslere, der forbinder huse-nes radiatoranlæg med fjernvarmesystemet. Endvidere forlanger klagerne, at forsyningen skal ske på en sådan måde, at varmeøkonomien bliver den samme som for ejendomme tilsluttet OKF. Endelig forlanger den ene af klagerne at der etableres omløb uden termostat og målere af hensyn til den højst mulige **fremløbstemperatur**.

104. **Udvalget vedtog**, at udvalget ikke på det foreliggende grundlag finder anledning til at rette indvending mod de af GF anmeldte leveringsbetingelser og prisberegningsprincipper, idet man dog for så vidt angår de faktiske anmeldte priser afventer fremsendelsen af omkostningsmæssig dokumentation, herunder dokumentation for, at omkostningsfordelingen mellem gartnerierne og private forbrugere er rimelig.

105. Videre **vedtog udvalget**, at udvalget ikke under forudsætning af, at varmevekslerne er dimensioneret tilstrækkeligt, finder anledning til at rette indvending mod, at GF afregner efter registeret vandmængde på primærsiden af varmevekslerne.

106. Endelig **vedtog udvalget**, at udvalget ikke på det foreliggende grundlag finder at kunne pålægge GF at etablere et omløb i forbindelse med hr. Feffers stikledning.

107. Udvalget lagde ved sin afgørelse af spørgsmålet om GF's leveringsbetingelser til grund, at det af de til udvalget anmeldte leveringsbetingelser bl.a. fremgår, at GF's privattilsluttede forbrugere skal betale samme priser, som er gældende for Odense kommunale Fjernvarmeforsyning idet det dog fastslås, at varmen alene kan aftages via en varmeveksler.

108. Om de privattilsluttede forbrugere i anden sammenhæng har fået tilbudt andre betingelser, kan ikke bedømmes i udvalget, og afgørelse heraf må henvises til domstolene.

109. Videre lagde udvalget ved sin bedømmelse af disse leveringsbetingelser til grund, at de af GF præsterede **fremløbstemperaturer** sikrer forbrugerne mulighed for en rimelig **afkøling** af fjernvarmevandet.

110. I den forbindelse anførtes det, at givet en tilstrækkelig varmevekslerkapacitet vil der kunne opnås en næsten lige så stor **afkøling** af fjernvarmevandet via en varmeveksler som ved en direkte tilslutning til fjernvarmenettet.

111. For så vidt angår spørgsmålet om GF's registrering af forbruget på grundlag af en vandmængdemåling, fandt udvalget ikke, at der var grundlag for at pålægge GF at afregne forbrugerne efter energimåling. Med henvisning til de ovenfor anførte betragtninger omkring **afkølingsmulighederne** i forbindelse med varmevekslerne fandt udvalget, at det ikke kan anses for urimeligt af afregne GF's privatforbrug efter vandmængde.

112. Denne konklusion hviler på den forudsætning, at GF har leveret varmevekslere med en tilstrækkelig kapacitet til disse private forbrugere.

113. For så vidt angår spørgsmålet om etablering af et omløb i forbindelse med hr. Feffers stikledning, fandt udvalget ikke, at der var fremført noget, der kunne begrunde et sådant omløb. Udvalget fandt det i den forbindelse ikke godtgjort, at man ved en hensigtsmæssig styring af fjernvarmeaftaget vil kunne opnå en rimelig **fremløbstemperatur** på primærsiden af hr. Feffers varmeveksler.

114. **Den 2. april 1984** behandlede udvalget ændring af **Viborg Varmeværks** forbrugsmåling.

115. Værket er i sidste halvdel af 1983 begyndt at udskifte de hidtidige energimålere, der måler det fysiske forbrug i Gcal eller kWh, med en ækvivalentmåler, der måler en fiktiv såkaldt CEQ-værdi.

116. CEQ-værdien fremkommer ved, at **temperaturen** på returvandet ikke længere måles, men indgår i måleresultatet med en fast værdi svarende til 45 grader C. Hermed opgøres det totale energiforbrug som en kombination af den forbrugte vandmængde og den fiktive nedkøling, der beregnes som faktisk **fremløbstemperatur** minus 45 grader C.

117. Klageren ønsker bl.a. svar på hvorvidt den ændrede afregningsform er godkendt af udvalget.

118. **Udvalget vedtog**, at udvalget ikke på det foreliggende grundlag finder, at varmekærets overgang til ækvivalentmåling samlet medfører de i varmesyningslovens § 28, stk. 4, nævnte urimelige virkninger, jfr. § 27, stk. 1.

119. Udvalget lagde vægt på, at måling af varmeforbrug nødvendigvis vil indeholde et element af skøn. Endvidere måtte varmekærets argumentation om, at der opstår en samlet økonomisk fordel ved, at **tilbageløbstemperaturen** sænkes og **afkølingen** derved øges, tillægges en væsentlig vægt.

120. Endelig syntes der ikke at være en gruppe af forbrugere, der ensidigt betaler for overgangen til ækvivalentmåling, ligesom de fleste forbrugere har en periode til at tilpasse deres anlæg til værkets ændrede leveringsbetingelser.

121. **Den 1. oktober 1984** behandlede udvalget en klage over **Ullerslev kommunale Fjernvarmeforsyning** vedrørende værkets fastsættelse af forbruget i perioden 1. august 1983 til 1. april 1984 for klagerens ejendom..

122. For perioden 1. august - 31. december 1983 havde værket beregnet en samlet varmebetaling for ejendommen på i alt 12.812 kr., mens afregningen fra årsskiftet frem til 1. april 1984 blev på 8.360 kr. Med henvisning til, at ejendommen i perioden ikke var beboet samt til ejendommens varmebetaling i 1982 (15.989 kr.), anførte klageren over for UKF, at der for perioden 1. august 1983 til 1. april 1984 måtte være sket en væsentlig fejlregistrering.

123. I efteråret 1983 udskiftede værket samtlige målere og erstattede dem med såkaldte korrigerende m3-målere.

124. I forbindelse med udskiftningen af målerne udsendte UKF en orienteringsskrivelse til forbrugerne, hvori man tilrådede, at der blev foretaget aflæsning af **fremløbstemperaturen** mindst en gang om dagen i oktober måned, da man ved målerudskiftningen samtidig havde fjernet de fleste omløb.

125. Hvis forbrugerne registrerede **fremløbstemperaturer** på under 65 grader C ved et normalt forbrug, skulle der rettes henvendelse til UKF. Efter periodens udløb ville UKF på baggrund af de indhentede erfaringer justere anlægget for at skaffe en tilfredsstillende varmforsyning for alle.
126. Klageren anførte, at han af den person, der havde opsyn med hans ejendom, i januar måned var blevet gjort opmærksom på, at **fremløbstemperaturen** kun var ca. 50 grader C, hvilket gav et alt for stort forbrug.
127. Kommunens tekniske udvalg afslog at reducere klagerens forbrug for perioden 27. oktober 1983 til medio januar 1984, hvor der blev etableret et omløb ved klagerens måler.
128. Som begrundelse for afslaget anførte teknisk udvalg, at det store forbrug måtte skyldes manglende tilsyn med klagerens anlæg.
129. Restanceinndrivelsesreglerne fremgik af leveringsbestemmelsernes pkt. 6.4-6.5. Det var umiddelbart, at disse regler ikke opfyldte de mindstekrav, som blev udtrykt i de vejledende retningslinier for restanceinndrivelse, som udvalget tiltrådte i marts 1982.
130. Det fremgik således af pkt. 6.4, at forbrugerne allerede ved første (her eneste) rykkerskrivelse blev truet med udpantning og lukning. Videre, at UKF forbeholdt sig ret til at afbryde forsyningen uden varsel, såfremt der var umiddelbar fare for tab eller skade for forsyningen.
131. I forbindelse med udvalgets tiltræden af de af DEF og KL udfærdigede retningslinjer bemærkede udvalget bl.a., at der ikke burde trues med lukning ved restance for beløb, hvorom der var rejst begrundet tvivl.
132. **Udvalget vedtog**, at udvalget ikke fandt anledning til at rette indvendinger mod, at UKF krævede klageren for hele det registrerede forbrug, forudsat der ikke ved yderligere undersøgelse kunne påvises en målerfejl, og at der var informeret tilstrækkeligt.
133. Endvidere, at **udvalget ikke fandt** det urimeligt, at UKF selv foretog målerafprøvninger, forudsat forbrugeren havde mulighed for at forlange en afprøvning af en uvildig instans.
134. **Udvalget vedtog** tillige, at UKF's retningslinjer for restanceinndrivelse var urimelige, jfr. varmforsyningslovens § 28, stk. 4.
135. Disse betingelser var som foran anført ikke i overensstemmelse med de af udvalget tiltrådte retningslinjer, men måtte anses for væsentligt skærpede i forhold dertil.
136. Direktoratet bemyndigedes til at forhandle med UKF om ændring af disse bestemmelser og til om nødvendigt at udstede pålæg derom.

137. **Den 17. juni 1985** blev under direktørens beretning omtalt udvalgets behandling den 3. oktober 1983 af klage fra Give Boligforening over **Give Fjernvarme**. Boligforeningen var Gcal-kunde hos fjernvarmeværket, der ved beregningen af Gcal-prisen forudsatte, at m³-forbrugerne i gennemsnit præsenterede en **afkøling** på 33,3 grader C.

138. Boligforeningen var af den opfattelse, at der ved beregningen af Gcal-prisen skulle forudsættes en **afkøling** på 40 grader C, hvilket bedre skulle svare til den gennemsnitlige **afkøling** på landsbasis.

139. Udvalget fandt ikke anledning til at kritisere varmeværkets omregningsfaktor og lagde i den forbindelse bl.a. til grund, at omregningsfaktoren sikrede en ligestilling af de to grupper af forbrugere. Videre, at omregningen, givet boligforeningens faktiske **afkøling**, begunstigede boligforeningen.

140. Boligforeningen ankede afgørelsen. Ankenævnet har ved kendelse af 30. maj 1985 stadfæstet udvalgets afgørelse.

141. **Den 17. juni 1985** blev under direktørens beretning endvidere omtalt en sag, hvor direktoratet havde afvist en klage fra en forbruger under **Århus kommunale Værker**, der leverede fjernvarmevand, som på grund af varmetab i stikledningen ikke kunne **afkøles** nok.

142. Direktoratet fandt det godtgjort, at de kommunale værker leverede varmt vand i henhold til sine leveringsbetingelser herunder at **temperaturen** på det varme vand i gadeledningerne, lå mellem 65 grader C og 80 grader C.

143. Afgørelsen er indbragt for monopol-ankenævnet.

144. **Den 17. juni 1985** blev under direktørens meddelelser omtalt en klage fra to forbrugere under **Sønderborg Fjernvarme**, der havde sænket **fremløbstemperaturen** for at reducere ledningstabet. For to klager betød dette, at **indgangstemperaturen** siden driftsomlægningen højst havde været 60 grader C. Derfor havde varmeværket installeret såkaldte kompenserende m³-målere hos klagerne. Disse målere korrigerede m³-registreringen for forskelle i **fremløbstemperaturen**.

145. Nu havde det vist sig, at de to målere havde været defekte, idet de for året 1984/85 havde korrigeret det registrerede vandforbrug i opadgående retning. På denne baggrund havde varmeværket meddelt, at klagerens afregning for 1984/85 ville ske på grundlag af det faktiske m³-forbrug, der også registreredes på den pågældende måler type.

146. Forbrugerne klagede over denne afregning bl.a. med henvisning til den lave **fremløbstemperatur**. Videre klagede de over, at varmeværket ikke ville oplyse, hvilken **referencetemperatur** der dannede grundlag for korrektionen af m³-forbruget.

147. Direktoratet ville tage sagen op i forbindelse med de forventede forhandlinger med Sønderborg Fjernvarme.
148. **Den 17. juni 1985** behandlede udvalget en klage fra Ribe Amtsråd over, at **Ribe kommunale varmekværk** havde ændret betingelserne for levering af fjernvarme.
149. Betalingen for leverancer fra værket bliver erlagt efter en tarif, der indeholder dels en forbrugsafgift, dels en fast afgift.
150. Den faste afgift indeholder to elementer, nemlig en driftsafgift, der pålignes pr. installation, samt en anlægsafgift, der pålignes efter m³ opvarmeligt rumfang. Forbrugsafgiften udmåles enten efter forbrugt vandmængde (almindelige forbrugere) eller efter forbrugte varmeeenheder (institutioner).
151. Kommunen havde med virkning fra 1. januar 1983 indført nye leveringsbetingelser for fjernvarme, der bl.a. betød, at der krævedes en **minimumsafkøling** af de forbrugere, der blev afregnet efter energimåling, på 30 grader C. Blev denne **minimumsafkøling** ikke overholdt, skulle der betales et tillæg på 1 % for hver grad, der blev **afkølet** under 40 grader C.
152. Amtsrådet fandt det urimeligt, at der med virkning pr. 1. januar 1983 blev stillet krav om **minimumsafkøling**, da der ikke tidligere havde været et sådant krav, og henviste til en i november 1976 indgået fjernvarme-overenskomst, hvoraf det fremgik, at den tilsluttede ejendoms anlæg skulle være dimensioneret og udført som et normalt system for højst 85/65 grader C ved - 12 grader C, i henhold til Dansk Ingeniørforenings regler. Dette blev af amtsrådet fortolket som et krav om en **minimumsafkøling** på 20 grader C.
153. Kommunen anførte i sin redegørelse, at det var et ønske om at stille de to forbrugergrupper (m³- og Gcal-aftagerne) lige, der førte til, at der blev stillet krav om **minimumsafkøling**.
154. Kommunen havde altid anvendt 40 grader C nedkøling ved omregning fra m³ til Gcal. Dette betød, at der blev brugt 25 m³ fjernvarmevand til at levere 1 Gcal. Såfremt **middelafkølingen** hos m³-forbrugere var lavere end 40 grader C burde omregningsfaktoren være større, hvilket ville betyde, at Gcal-forbrugere ville komme til at betale en større del af omkostningerne.

155. Kommunen anførte videre, at det var efter en undersøgelse af Gcal-forbrugernes **afkøling**, at kravet til **minimumsafkøling** blev fastsat til 30 grader C. Undersøgelser viste, at de fleste havde en **afkøling** på lidt over 30 grader C, og at de resterende måtte forventes at kunne opnå 30 grader C **afkøling** med mindre installationsændringer og bedre tilsyn med installationerne.

- Udvalget vedtog at meddele klageren, Ribe amtsråd, at udvalget ikke fandt det urimeligt, at Ribe kommune krævede en **minimumsafkøling** på 30 grader C for de forbrugere, der blev afregnet efter Gcal.
- Udvalget vedtog videre at meddele Ribe kommunale Varmeværk, at udvalget ikke fandt den krævede merbetaling urimelig, da tillægget svarede til de dokumenterede/ sandsynliggjorte meromkostninger ved en for ringe **afkøling**.
- Udvalget lagde ved sin afgørelse til grund, at %-tillægget ikke medførte en urimelig merbetaling.

156. **Den 17. juni 1985** behandlede udvalget endvidere klage fra 5 boligselskaber over, at **Sønderborg Fjernvarmeselskab** havde indført krav om **minimumsafkøling** for selskabets Gcal-forbrugere.

157. Hvis ikke Gcal-forbrugerne over året kunne præstere en **afkøling** på 40 grader C, ville de blive afregnet efter det registrerede m³ forbrug.

158. Værket havde redegjort nærmere for indførelsen af krav om 40 grader **afkøling** for de forbrugere, der blev afregnet efter energimålere.

159. Værket gav udtryk for, at håndhævelse af dette krav var nødvendigt af hensyn til en lav **returtemperatur**, der gav et lavt ledningstab. Den store **afkøling** gav ligeledes mindre pumpeudgifter. Værket bemærkede videre, at **afkølingskravet** var stillet for at tvinge Gcal-kunderne ind på samme vilkår som m³-forbrugerne.

160. Ved beregningen af Gcal-prisen blev forudsat en **afkøling** på 47,6 grader C (svarende til en omregningsfaktor til m³ på 21), mens der blev forlangt en **afkøling** på 40 grader C, idet alle m³-kunder kunne **afkøle** mindst 40 grader C.

161. **Udvalget vedtog**, at udvalget fandt det urimeligt, at værket forlangte, at forbrugere med Gcal-målere skulle afregnes efter forbrugt vandmængde, hvis de ikke havde haft en **årsafkøling** på 40 grader C. Direktoratet bemyndigedes til at forhandle med værket om ændring af denne leveringsbetingelse.

162. Udvalget lagde bl.a. til grund, at der ikke af værket var fremlagt dokumentation for, at Gcal-forbrugernes manglende **afkøling** medførte omkostninger i den størrelsesorden, som en m³-afregning ville kunne medføre.

163. Udvalget ville derimod ikke have indvendinger mod, at man pålagde Gcal-forbrugerne en merbetaling svarende til de dokumenterede/ sandsynliggjorte meromkostninger ved en for ringe **afkøling**.

164. Udvalget konstaterede i øvrigt, at værket forudsatte en **afkøling** hos m3-forbrugerne på 47,6 grader C ved beregning af Gcal-prisen, mens kravet om **afkøling** kun var 40 grader C. Udvalget bemærkede i den forbindelse, at forudsætningen om 47,6 graders **afkøling** hos de almindelige forbrugere næppe kunne holde, når varmeværket som ønsket fik nedbragt **fremløbstemperaturen** til ca. 70 grader C. Hvis man fastholdt omregningsfaktoren, ville der heri ligge en rabat til Gcal-kunderne, som der må tages hensyn til ved bedømmelsen af kravet om **minimumsafkøling**.

165. Et medlem kunne ikke tiltræde flertallets afgørelse og ønskede følgende synspunkt ført til protokols:

166. "Det må være det enkelte fjernvarmeværk, som fastsætter sine bestemmelser med hensyn til **årsafkøling** i forbindelse med energimåling.

167. I det foreliggende tilfælde er prisforholdet mellem Gcal-pris og m3-vandpris 21:1 svarende til 47,6 grader C **afkøling**.

168. Med krav om 40 grader C **afkøling** er Gcal-forbrugeren stadig tilgode-set i relation til m3-forbrugeren, og der er således ikke konkret anledning til, at udvalget bør gribe ind i fjernvarmeværkets bestemmelser".

169. **Den 2. september 1985** blev under direktørens beretning omtalt udvalgets behandling på mødet i juni måned af en klage fra en række boligselskaber i Sønderborg over at **Sønderborg Fjernvarmeselskab** havde indført en strafbetaling for de Gcal-kunder, der ikke på årsbasis kunne præstere en **afkøling** på 40 grader C.

170. Hvis den forudsatte **afkøling** ikke kunne opnås, blev Gcal-forbrugerne i stedet afregnet for det forbrugte antal m3. Udvalget fandt, at denne strafbetaling var urimelig, idet selskabets meromkostninger ved en lavere **afkøling** ikke stod i rimeligt forhold til provenuet fra en m3-afregning.

171. Udvalget bemærkede i den forbindelse dog, at selskabet ville kunne opkræve en merbetaling svarende til de faktiske/sandsynliggjorte meromkostninger i forhold til situationen med en **afkøling** på 40 grader C.

172. Direktoratet havde efter forhandlinger med selskabet på udvalgets vegne accepteret, at selskabet ved en **afkøling** hos Gcal-forbrugerne på under 40 grader C opkrævede en merbetaling på 0,8 % pr. grads manglende **afkøling** under 47,5 grader C.

173. Denne merbetaling ville efter de foreliggende oplysninger give dækning for de sandsynliggjorte meromkostninger. I forhold til det oprindelige forslag var provenuet fra merbetalingen nu reduceret til en tredjedel.

174. **Den 10. februar 1986** blev under direktørens beretning omtalt at direktoratet havde afvist en klage fra en forbruger, over, at **Århus kommunale Værker** leverede fjernvarmevand, der på grund af varmetab i stikledningen ikke kunne **afkøles** nok.

175. Direktoratet fandt det godtgjort, at værkerne leverede varmt vand i henhold til sine leveringsbetingelser, herunder at **temperaturen** på det varme vand i gadeledningerne lå mellem 65 grader C og 80 grader C.

176. Afgørelsen blev af klageren indbragt for monopol-ankenævnet, der ved kendelse af 9. januar 1986 havde stadfæstet afgørelsen.

177. **Den 21. april 1986** blev under direktørens beretning omtalt udvalgets vedtagelse den 25. november 1985 om, at **Svogerslev Fjernvarmeselskabs** beregning af varmeprisen var urimelig.

178. Direktoratet havde den 15. februar 1986 afholdt et møde med værket med henblik på efterkommelse af udvalgets afgørelse. I fortsættelse heraf havde værket ved skrivelse af 21. februar 1986 meddelt, at man agtede at indføre en ny tarif i det varmeår, der startede den 1. juni 1986.

179. Den nye tarif ville omfatte en abonnementsafgift, en fast afgift, en forbrugsafhængig afgift samt en afgift ved for lav **afkøling**.

180. Forbrugerne var underrettet om den forestående indførelse af en afgift ved for lav **afkøling**, således at forbrugerne havde mulighed for evt. at tilpasse deres anlæg til den ændrede tarif. Den faste afgift ville blive fordelt efter tilsluttet areal, når BBR-systemet var indarbejdet i værkets EDB-system, formentlig i varmeåret 1987/88.

181. Direktoratet havde i øvrigt meddelt værket, at man var indforstået med at afregning af forbrugerne i indeværende varmeår fandt sted efter hidtidige prisberegningsregler i overensstemmelse med de anmeldte priser.

182. **Den 21. april 1986** behandlede udvalget en klage fra Sallingsund kommune over **Durup Fjernvarmeværks** ændringer i takststruktur og leveringsbetingelser herunder **afkølingskrav** og rabatter på den faste afgift til momsregistrerede storforbrugere, men ikke til f.eks. kommunale bygninger.

183. Under drøftelsen af sagen anførtes det, for så vidt angik erhvervsrabatterne, at det ikke uden videre forekom velbegundet at anvende momsregistreringen som kriterium for rabatgivningen. Rabatgivning måtte efter varmemforsyningslovens bestemmelser kunne begrundes i omkostningsforhold eller konkurrencehensyn.

184. **Udvalget vedtog** at man ikke på det foreliggende grundlag kunne bedømme værkets rabatkriterier og sagen blev udsat til senere behandling.

185. **Den 9. juni 1986** behandlede udvalget **Durup Fjernvarmeværks**, ændring af afregningsprincip for forbrug (2. behandling)

186. Udvalget behandlede den 21. april 1986 Sallingsund kommunes klage over værkets takstpolitik, herunder **afkølingskravene** og rabatterne på faste afgifter til momsregistrerede storforbrugere.

187. Udvalget fandt, at man ikke på det da foreliggende grundlag kunne bedømme værkets tarifstruktur specielt med hensyn til erhvervskunderabatten. Udvalget besluttede derfor at udsætte sagen.

188. Direktoratet havde efterfølgende indhentet en redegørelse hos værket for rabatterne på den faste afgift. Ligeledes havde man anmodet kommunen om eventuelt at fremkomme med yderligere bemærkninger.

189. **Udvalget vedtog** at udvalget ikke havde indvendinger mod værkets gældende tarif. Herunder fandt udvalget ikke, at den havde urimelige virkninger i forhold til kommunen.

190. For så vidt angik spørgsmålet om værkets krav om en **returtemperatur** på max. 32 grader C, lagde udvalget til grund, at denne betingelse i praksis havde været gældende over for Gcal-kunderne, i hvert fald siden 1978. Den seneste ændring var således ikke udtryk for skærpede krav, og det måtte forventes, at Gcal-kunder for længst havde tilpasset sig til denne leveringsbetingelse.

191. I den forbindelse bemærkede udvalget, at alle forbrugere efter den seneste målerudskiftning blev afregnet efter ensartede regler, herunder samme **afkølingskrav**.

192. Udvalget fandt ikke at kunne kritisere, at varmeværket fra 1981/82 foretog en tarifomlægning, der medførte en stigning i de faste afgifter. Udvalget lagde vægt på, at det måtte anses for bedst stemmende med varmforsyningslovens prisbestemmelser, at værkerne fastsatte omkostningsægte tariffer, der sikrer, at forbrugerne får de rigtige prissignaler.

193. Et medlem tog forbehold over for værkets beregning af den faste afgift. Medlemmet fremsatte i denne forbindelse ønske om, at direktoratet udarbejdede et notat vedrørende varmeværkers fastsættelse af faste afgifter.

194. **Den 1. september 1986** behandlede udvalget **Svogerslev Fjernvarme** tariffer og vedtægter.

195. Udvalget havde den 25. november 1985 vedtaget, at værkets tarifiering var urimelig. Ved afgørelsen havde udvalget bl.a. lagt vægt på, at der ikke måtte ske en forskelsbehandling af værkets forbrugere og dets andelshavere. Endvidere var der peget på at værkets bindingsperiode næsten var udløbet, og at der kunne forventes tilsluttet nye Gcal- kunder Baggrunden for udvalgets behandling var en klage fra en andelsboligforening, der ikke kunne optages som andelshaver.

196. Værket havde fremsendt en hensigtserklæring om efterkommelse af udvalgets afgørelse samt udkast til nye vedtægter.

197. Værkets nye tariferingsprincip ville indebære, at der bl.a. fastsattes en variabel afgift pr. forbrugt m³ eller Gcal. Endvidere ville der blive opkrævet en afgift for lav **afkøling** samt en abonnementsafgift.

198. Dette tariferingsprincip er et af de systemer, som omtales i "DFF-vejledningen, "Tariffer", og som udvalget har givet sin principielle tilslutning til.

199. Værkets nye vedtægter afveg på en række punkter fra de af DFF udsendte vejledende vedtægter, som udvalget i april 1986 havde endeligt tiltrådt.

200. Vedtægterne indeholdt bl.a. bestemmelsen om forpligtelse til at aftage energi til opvarmning og brugsvand, begrænsning i udgangen til installering af alternative energikilder, hæftelse for tidligere ejers restance, betaling af anlægs-gæld efter udløbet af bindingsperiode mv.

201. **Udvalget vedtog** at meddele værket og andelsboligforeningen, at udvalget havde taget tarifændringen til efterretning.

202. **Udvalget vedtog** endvidere at bemyndige direktoratet til at optage forhandling med værket med henblik på ændring af værkets vedtægter.

203. Udvalget lagde ved denne afgørelse vægt på, at vedtægterne specielt på de anførte punkter måtte anses for urimelige, jfr. varmforsyningslovens § 28, stk. 4.

204. **Den 6. oktober 1986** blev under direktørens beretning omtalt **Sønderborg Fjernvarmeselskab** i forbindelse med fastsættelsen af de nye priser for 1986/87 havde meddelt sine Gcal-kunder, at merbetalingen ved for lav **afkøling** ville blive forhøjet med 50 %. Forhøjelsen skulle træde i kraft 1. januar 1987.

205. Udvalget havde modtaget en henvendelse fra Boligselskaberne i Sønderborg angående forhøjelsen. Fjernvarmeselskabet havde på direktoratets anmodning fremsendt en redegørelse for forhøjelsen.

206. Direktoratet var i gang med at vurdere redegørelsen og agtede på næste møde at orientere udvalget om resultatet heraf.

207. **Den 6. oktober 1986** behandlede udvalget endvidere en henvendelse fra **Danbolind Energi** vedrørende værkernes afregningssystemer for forbrug.

208. Hovedpunktet i henvendelsen var en kritik af de korrigerende energimålere (EQ-målere). I denne anledning var udarbejdet et referat, hvor der blev redegjort nærmere for de målersystemer der anvendes i værkerne i dag, samt for de formål som man normalt antager, at forbrugsmålingen skal varetage.

209. **Udvalget vedtog**, at udvalget ikke for nærværende finder anledning til generelt at finde ækvivalentmåling for urimelig. Der vil dog kunne forekomme tilfælde, hvor udvalget ikke vil finde det urimeligt, jf. varmforsyningslovens § 28, stk. 4, at værkerne lader forbrugere overgå fra energiafregning til ækvivalentafregning for at opnå større **afkøling**.

210. Endvidere **vedtog udvalget** at meddele, at man ikke for nærværende finder anledning til at pålægge værkerne at anvende bestemte afregningssystemer.

211. Endelig **vedtog udvalget** at meddele, at man finder det urimeligt jf. varmforsyningslovens § 28, stk. 4 og 5, hvis de korrigerende målere ikke giver forbrugeren en umiddelbar mulighed for at konstatere korrektionens størrelse i forhold til den relevante fysiske enhed.
212. Udvalget lagde vægt på, at manglende angivelse af korrektionens størrelse i forhold til den relevante fysiske enhed afskærer forbrugeren fra at følge udviklingen i eget forbrug og dermed for at ændre forbrugsmønster og undgå strafbetaling.
213. **Den 24. november 1986** blev under direktørens meddelelser omtalt en klage fra en forbruger under **Kerteminde kommunale Fjernvarmeforsyning** over, at **fremløbstemperaturen** af det fjernvarmevand som varmforsyningen leverede til klagerens ejendom var uforholdsmæssig lav.
214. Af varmforsyningens leveringsbetingelser fremgik, at fjernvarmevandet skulle leveres med en **temperatur** på mellem 60 og 100 grader C, og **temperaturen** var af varmekilde målt til ca. 74 -78 grader C i hovedledningen ud for klagerens ejendom. Ejendommen var beliggende i et af forsyningsområdets yderdistrikter og havde som supplerende varmekilde installeret brændeovn.
215. Da værket ikke sås at have fraveget de anmeldte leveringsbetingelser, som ikke kunne anses for urimelige, og da de hidtil installerede m³-målere nu inden for hele værket forsyningsområde var blevet erstattet af normkubikmeter-målere, havde direktoratet afvist klagen.
216. Afgørelsen var af forbrugeren indbragt for monopol-ankenævnet.
217. **Den 24. november 1986** behandlede udvalget endvidere **Sønderborg Fjernvarmeselskabs** krav om merbetaling ved lav **afkøling**.
218. Udvalget behandlede den 17. juni 1985 en klage fra en række boligselskaber i Sønderborg over, at Sønderborg Fjernvarmeselskab havde indført en strafbetaling for de Gcal-forbrugere, der ikke præsterede en **afkøling** på 40 grader C.
219. Efter dette forslag skulle Gcal-forbrugerne for de overskydende m³ i forhold til en 40 grader C **afkøling** betale den normale m³-pris. Udvalget vedtog, at det var urimeligt, at værket forlangte, at forbrugere med Gcal-målere skulle afregnes efter forbrugt vandmængde, hvis de ikke havde en **årsafkøling** på 40 grader C. Direktoratet bemyndigedes til at forhandle med værket om ændring af denne leveringsbetingelse.
220. Efter en række forhandlinger med direktoratet fremsendte værket et forslag til fastsættelse af merbetaling for Gcal-kunder, der ikke **afkølede** de forudsatte 40 grader C. Disse kunder blev pålagt en merbetaling på 0,8 % for hver grads manglende **afkøling** under 40 grader C - beregnet med udgangspunkt i de 47,6 grader C, der forudsattes ved omregning mellem m³- og Gcal-pris.

221. Grundlaget for merbetalingen var en af selskabet fremlagt beregning over forøgelsen i ledningstabet ved 1 grads stigning i **returtemperaturen**. I denne beregning indgik bl.a. forudsætninger om, at m3-kunderne i gennemsnit **afkølede** ca. 45 grader, og at tempe-raturfaldet i gadeledningsnettet var ca. 15 grader C.

222. Værket meddelte i forbindelse med fastsættelsen af priser for 1986/87 Gcal-kunderne, at man pr. 1. januar 1987 forhøjede merbetalingen ved for lav **afkøling** med 50 %.

223. Udvalget anmodede i den anledning selskabet om en redegørelse for forhøjelsen. På grundlag af denne redegørelse samt tidligere fremsendte indvendinger fra boligforeningerne i Sønderborg behandlede udvalget på ny værkets krav om merbetaling ved lav **afkøling**.

224. **Udvalget vedtog**, at værkets planlagte forhøjelse af merbetalingen var urimelig. Udvalget kunne indtil videre acceptere et tillæg på 0,8 % pr. grads manglende **afkøling** under 43,5 grader C. Udvalget bemærkede i den forbindelse samtidig, at det forudsattes, at direktoratet fik afklaret de tekniske indvendinger mod beregningen af meromkostningerne som boligforeningerne er fremkommet med.

225. Udvalget lagde til grund, at værket ikke havde fremlagt oplysninger, der kunne understøtte de påståede ændringer i **afkølingforholdene** i forhold til det grundlag, der forelå ved udvalgets accept af de 0,8 % tillæg i august 1985.

226. Udvalget fandt endvidere, at der var behov for en yderligere afklaring af de indvendinger som boligforeningerne var fremkommet med. Udvalget pålagde i den forbindelse direktoratet at forhandle med begge parter om disse spørgsmål.

227. **Den 9. februar 1987** blev under direktørens beretning omtalt en klagesag fra et advokatfirma på vegne Kollegiekontoret i Århus **vedrørende Århus kommunale værkers** sæsonkorrigeret af **freløbstemperaturen**, der havde medført problemer for Kollegiekontorets budgettering af lejernes varmeforbrug, som blev fastsat på grundlag af tidligere års varmeforbrug.

228. I de seneste år havde værket forår og efterår korrigeret **freløbstemperaturen** efter **udetemperatur** og vind.

229. Direktoratet meddelte, at da den sæsonkorrigerede **freløbstemperatur** i hovedledningsnettet var i overensstemmelse med de til udvalgets register anmeldte leveringsbetingelser, havde udvalget ikke fundet grundlag for at foretage yderligere i sagen. Udvalget havde i lignende tilfælde accepteret sådanne sæsonkorrektioner, da disse alt andet lige medførte mindre ledningstab og en bedre samlet økonomi for værkerne.

230. Advokatfirmaet havde indbragt afgørelsen for Monopol-ankenævnet.

231. **Den 13. april 1987** behandlede udvalget en henvendelse fra Nordisk Parfumerivarefabrik A/S (NOPA) vedrørende det af **Randers kommunale Værker** fastsatte forbrug af fjernvarme for perioden 1. august 1985 - 22. juni 1986 for selskabets fabriksejendom.

232. Forbruget af fjernvarmevand, der for 90 % vedkommende anvendes til procesformål, er fra 1. august 1985 - 22. juni 1986 registreret til 20.953 m³, hvilket er godt 72 % mere end i den umiddelbart forudgående sammenlignelige periode. Siden installation af en varmeveksler i 1979 har det registrerede årsforbrug ligget på godt 12.000 m³ til knap 19.000 m³ pr. år.

233. Under en besigtigelse af ejendommens varmeinstallationer blev konstateret en høj **returtemperatur** (50-55 grader C) fra en vandvarmer (vandveksler) og en produktionstank, samt meget svingende **temperaturer** i den fælles returledning. Endvidere blev konstateret, at varmemåleren var ude af drift, idet målerens tælleværk var ødelagt. Dette skyldes efter varmeværkets opfattelse formentlig en for høj **returtemperatur**, der igen skulle være forårsaget af defekte termostater. Efter værket opfattelse har det faktiske forbrug i den omhandlede periode været endnu højere end det registrerede forbrug på 20.963 m³.

234. Levering af fjernvarme fra det kommunale anlæg finder bl.a. sted på grundlag af "Regulativ for tilslutning til varmforsyningen under Randers kommunale værker", hvorefter varmforsyningen ingen pligt har til at yde nogen form for godtgørelse for et forbrug, der skyldes en for ringe **afkøling** på grund af manglende agtpågivenhed ved anlæggets drift.

235. Byrådet har dog bestemt, at man vil refundere det forbrug, som ligger ud over det dobbelte af et normalt forbrug, der bestemmes ud fra forbruget i de tidligere perioder korrigeret for forskelle i graddagetallene.

236. **Udvalget vedtog**, at de af værket anvendte bestemmelser om regulering af fjernvarmeforbrug er urimelige, jf. varmforsyningslovens § 28, stk. 4. Reguleringen bør finde sted i overensstemmelse med de af Danske Fjernvarmeværkers Forening udarbejdede vejledende retningslinjer for beregning af fjernvarmeforbrug. Disse retningslinjer er tiltrådt af udvalget.

237. Endvidere **fandt udvalget** - som følge af, at der foreligger uenighed om de faktiske forhold - ikke at kunne tage stilling til reguleringen i det foreliggende tilfælde. Afgørelse af uenighed om faktiske forhold falder udenfor udvalgets kompetence og må henvises til de almindelige domstole.

238. Det anføres i de af de Danske Fjernvarmeværkers Forening udarbejdede vejledende retningslinjer for beregning af fjernvarmeforbrug, at målerens udvisende - når det ved målerafprøvning er konstateret, at der foreligger målerfejlvissning - ikke lægges til grund ved afregningen, idet der i stedet må foretages en beregning af forbruget.

239. Ifølge de af udvalget fastlagte retningslinjer må beregningen i sådanne tilfælde foretages på grundlag af en umiddelbart forudgående sammenlignelig periode uden målerfejl.

240. Udvalget agter endvidere at gennemgå varmeværkets leveringsbetingelser, der er anmeldt til udvalgets offentligt tilgængelige register, herunder værkets vedtægter med henblik på en bedømmelse af, om betingelserne er i overensstemmelse med de af udvalget fastlagte retningslinjer, jf. at de af værket anvendte bestemmelser om beregning af fjernvarmeforbrug i tilfælde af målerfejl efter en umiddelbar bedømmelse ikke findes rimelige.

241. **Den 15. juni 1987** behandlede udvalget en henvendelse fra en forbruger der havde klaget over den af **Dagnæs-Bækkelund Varmeværk A.m.b.a.** foretagne afregning af fjernvarme for varmeåret 1985/86.

242. Ifølge værkets opgørelse for 1985/86 registrerede den i klagerens ejendom installerede måler et forbrug, svarende til en stigning på ca. 70 %.

243. I december 1985 udskiftede klageren den i ejendommen installerede cirkulationspumpe, men den nye pumpe blev vendt forkert, hvilket var årsagen til, at ejendommens måler havde registreret det uforholdsmæssigt store forbrug.

244. I det foreliggende tilfælde var der ikke tale om en målerfejl. Klageren og værket var enige om, at grunden til, at det registrerede forbrug lå væsentligt højere end forrige varmeårs, var fejlmonteringen af en cirkulationspumpe.

245. Fejlmonteringen havde bevirket en dårligere **afkøling**, og dette måtte nødvendigvis have resulteret i, at fjernvarmevandet sendtes tilbage til værket med en højere **temperatur**, end hvis **afkøling** havde fundet sted.

246. **Udvalget vedtog**, at det ikke findes rimeligt, at der for nævnte varmeår opkræves betaling for et varmeforbrug på 377 m³, men at der må finde en beregning sted af forbruget.

247. Udgangspunktet for beregningen må være forrige varmeårs registrering uden funktionsfejl, i hvilken forbindelse der må tages hensyn til graddage. Endvidere må der gives varmeværket kompensation for samtlige omkostninger, herunder ekstraordinære administrationsomkostninger, som sagen har givet anledning til.

248. Ved afgørelsen lagde udvalget vægt på, at klageren og varmeværket var enige om, at der ikke havde fundet en **afkøling** sted af fjernvarmevandet, som registreringen umiddelbart skulle tilsige.

249. Endvidere blev der lagt vægt på, at klagerens forbrug i de forudgående sammenlignelige perioder havde været betydeligt lavere.

250. Flere medlemmer påpegede, at formuleringen af notatets afsnit 4 var uheldig, idet man her fik det indtryk, at der var tale om en målerfejl, hvilket netop ikke var tilfældet. Der var tale om en fejl i forbrugerens interne anlæg, som denne selv måtte bære ansvaret for.

251. **Den 15. juni 1987** behandlede udvalget endvidere en klage fra en forbruger over **Brønderslev kommunale Værkers (BKV)** afslag på reduktion pr. kulance i regningskrav på 14.484 kr. i forbindelse med betaling for fjernvarmeleverancer i 1986.
252. Forbrugeren fik den 16. februar 1987 fremsendt et regningskrav på 14.484 kr. vedrørende varmeforbruget i 1986. Ekstraregningen var foranlediget af en for dårlig **afkøling** på 20 grader C.
253. Ifølge samme bestemmelser kan værket, såfremt **afkølingen** er mindre end 20 grader C, forlange betaling for et varmeforbrug beregnet efter det forbrugte antal m³ vand, og som om der var **afkølet** 20 grader C.
254. BKV afregner efter energimængde.
255. Ulempen ved energiafregningen er som bekendt, at der ikke er indbygget nogen tilskyndelse til en høj **afkøling**. en del varmegærker har derfor indført restriktioner med hensyn til **afkøling** over for kunder, der afregnes efter energiforbrug.
256. Den merbetaling BKV kræver, når der **afkøles** mindre end 20 grader C, beregnes som omtalt efter det forbrugte antal m³ vand med en **afkøling** på 20 grader C. Forbrugerne betaler således for en større energimængde, end de reelt har aftaget.
257. **Udvalget vedtog**, at det som udgangspunkt ikke kan betragtes som urimeligt, at Brønderslev kommunale Værker kræver en merbetaling, når der **afkøles** mindre end 20 grader c.
258. Imidlertid bemyndigedes direktoratet til at forhandle med de kommunale værker om ændring af leveringsbetingelserne, således at ekstrabetalingen på grund af den manglende **afkøling** ikke overstiger værkets meromkostninger ved den for dårlige **afkøling**, og at klagerens varmeforbrug for 1986 betales i overensstemmelse hermed.
259. Udvalget lagde til grund, at de kommunale værkers beregningsmetode er for unuanceret, og i det konkrete tilfælde opkræves forbrugeren betaling for dobbelt så mange energienheder som rent faktisk forbrugt.
260. Det måtte antages, at ekstrabetalingen herved klart overstiger værkets meromkostninger ved den for dårlige **afkøling**.
261. **Den 31. august 1987** blev under direktørens beretning omtalt udvalgets behandling den 15. juni 1987 af klage fra en forbruger under **Dagnæs-Bækkelund Varmeværk**.
262. Klageren havde udskiftet sin cirkulationspumpe, men fejlmonteret pumpen, og dette havde været årsag til en stigning i forbruget.

263. Udvalget havde vedtaget, at det ikke fandtes rimeligt, at der blev opkrævet betaling for et varmemeforbrug på 377 m³, men at der ikke måtte finde beregning sted af forbruget.

264. Udgangspunktet for beregning måtte være forrige varmeårs registrering uden funktionsfejl. Herudover kunne kræves betaling for de meromkostninger, værket var blevet påført som følge af den forringede **afkøling**.

265. Afgørelsen var af værket indbragt for Monopol-Ankenævnet.

266. **Den 16. november 1987** blev under direktørens beretning omtalt en klage fra en forbruger under **Randers kommunale Fjernvarmeforsyning** over at varmemærket i tilfælde af manglende **afkøling** kun ville yde refusion for den del af merforbruget som lå ud over det dobbelte af et normalforbrug for den pågældende ejendom.

267. Sekretariatet havde forhandlet med varmforsyningen, der herefter til udvalgets register havde anmeldt, at der ud over et skønnet normalforbrug ville blive opkrævet et beløb på 4,54 kr. pr. m³ svarende til ca. 30 % af den anmeldte takst.

268. Det var blevet meddelt klageren, at der ikke herfra ville blive grebet ind over for det anmeldte, idet det ville være forbundet med bl.a. øgede pumpeudgifter samt et forøget ledningstab at sende det relative **uafkølede** fjernvarmevand gennem ledningsnettet, og at det ikke fandtes urimeligt at tarifere meromkostningerne som anført.

269. Direktoratet havde lagt vægt på, at "merbetalingen" efter det oplyste måtte antages at svare til meromkostningerne ved den manglende **afkøling**.

270. Afgørelsen var af klageren indbragt for Monopol-ankenævnet.

271. **Den 16. november 1987** blev under direktørens beretning endvidere omtalt at Direktoratet, på baggrund af en henvendelse fra en forbruger, havde meddelt **Nordborg Kommunes Varmeforsyning**, at der skulle ske regulering af et aflæst varmemeforbrug for perioden 1. maj til 10. december 1986 på 2150 m³.

272. For hele 1985 androg forbruget 194 m³ og for perioden 1. januar til 1. maj 1986 152 m³.

273. Der var mellem forbrugeren og varmforsyningen enighed om, at det ekstraordinært store forbrug skyldtes forbrugers fejlbetjening af varmeinstallationen.

274. Varmeforsyningen henviste til, at sagen havde været forelagt Nordborg Byråd, der, med henvisning til tidligere afgørelser af lignende karakter og ud fra synspunktet, at der altid skal ske betaling for en leveret ydelse, afviste at foretage reduktion i varmeregningen.

275. Direktoratet fandt det urimeligt, at Nordborg Kommune fastholdt kravet om betaling for et forbrug på 2150 m³ og meddelte, at der skulle ske en regulering med udgangspunkt i forbruget i 1985, med tillæg af de særlige omkostninger sagen måtte have givet anledning til.
276. Direktoratet lagde til grund, at Varmeforsyningen og klageren var enige om, at det ekstraordinært store forbrug skyldtes klagerens fejlbetjening af varmeinstallationen. Der var videre enighed om, at fejlbetjeningen medførte en helt utilstrækkelig **afkøling** af fjernvarmevandet, således at dette med en høj **temperatur** blev sendt tilbage til fjernvarmecentralen.
277. Nordborg kommune havde taget afgørelsen til efterretning, idet der var sket regulering med udgangspunkt i 1985-forbruget, med tillæg af 20 % af forskellen mellem det registrerede og det regulerede forbrug til dækning af omkostninger ved ledningstab mv.
278. **Den 15. februar 1988** blev under direktørens beretning omtalt udvalget behandling den 15. juni 1987 en sag vedrørende **Brønderslev kommunale Værkers** krav om **minimumsafkøling**.
279. Såfremt et krav på 20 grader C ikke blev overholdt, beregnede værket betaling med udgangspunkt i den faktiske forbrugte vandmængde, idet denne så forudsattes at være **afkølet** 20 grader C. Udvalget vedtog, at dette ikke var rimeligt, og direktoratet bemyndigedes til at forhandle med værket.
280. Ved skrivelse af 26. januar 1988 har værket fremsendt et ændringsforslag, hvoraf det fremgår, at **minimumsafkølingen** på 20 grader C er fastholdt.
281. Såfremt en forbruger ikke overholder den krævede **minimumsafkøling**, ønskes en sanktionsbestemmelse, der som beregningsgrundlag anvender forskellen mellem den gennemsnitlige **årsafkøling** hos hele forbrugerskaren og den pågældende forbrugers årsafregning.
282. Sanktionssatsen pr. grads forskel er fastsat til 0,8 % af den pågældende energiforbrug.
283. Direktoratet har meddelt de kommunale værker, at man indtil videre tager ændringsforslaget til efterretning.
284. Der er herved lagt vægt på, at forslaget ikke umiddelbart - når man tager de faktiske **afkølingforhold** i betragtning - skønnes at medføre urimelige virkninger.
285. **Den 25. april 1988** behandlede udvalget **Hillerød kommunale Værkers** fjernvarmetarifomlægning med krav om **minimumsafkøling**.

286. Værkerne (HKV) er i 1986/87 overgået fra afregning efter forbrugt mængde fjernvarmevand (m³) til afregning efter energiforbrug (MWh). MWh-afregningen har dog ifølge HKV den ulempe, at da den faste afgift stadig udregnes på grundlag af hedepladens størrelse vil forbrugere med de største radiatorer skulle betale mest i varmeregning samtidig med, at det er denne gruppe, der i øjeblikket **afkøler** fjernvarmevandet bedst.

287. Med henblik på at tilskynde forbrugerne til fortsat at sikre en rimelig **afkøling** af fjernvarmevandet, agter HKV derfor at indføre en tarif, som giver et tillæg til varmeprisen for de forbrugere som ikke **afkøler** rimeligt, mens der gives en rabat til de forbrugere, som **afkøler** særlig godt.

288. I de seneste beregninger er HKV gået ud fra en nedsættelse af **frem-løbstemperaturen**, således at basisintervallet agtes fastsat til 25-35 grader C.

289. For den forbruger der **afkøler** fjernvarmevandet mellem 25-35 grader C, sker der ingen korrektion i betalingen.

290. Såfremt den gennemsnitlige årlige **afkøling** er bedre en 35 grader C, ydes 1 % rabat pr. grad, dog maksimalt 9 % rabat.

291. Såfremt den gennemsnitlige årlige **afkøling** er ringere end 25 grader C, betales et tillæg på 1 % pr. grad, dog maksimalt 7 % tillæg.

292. Det er endvidere oplyst, at tarifjusteringen ikke vil berøre varmforsyningens samlede økonomi, idet der tilnærmelsesvist vil være balance mellem tillæg og fradrag.

293. Udvalget fandt, at prisdifferentieringen samlet set er anvendt ud fra rimelige økonomiske principper, og at værkets forslag må anses for at ligge inden for rammerne af varmforsyningslovens bestemmelser.

294. Direktoratet agter at følge virkningerne af forslaget nøje, herunder påse, om ændringen medfører en udvikling i forbrugsmønstret, der gør det rimeligt at foretage en justering af det anvendte **basistemperaturinterval** samt tillægs- og fradragssatserne.

295. **Udvalget vedtog**, at udvalget på det foreliggende grundlag har taget den foreslåede tarifjustering til efterretning.

296. **Den 13. juni 1988** blev under direktørens beretning omtalt en klage fra en forbruger under **Randers kommunale Fjernvarmforsyning** over, at varmemærket i tilfælde af manglende **afkøling** kun ville yde refusion for en del af merforbruget.

297. Efter at sekretariatet havde forhandlet med varmforsyningen, blev til udvalgets register anmeldt, at der ud over et skønnet normalforbrug ville blive opkrævet et beløb på 4,54 kr. pr. m³ svarende til ca. 30 % af den anmeldte takst.

298. Direktoratet havde lagt vægt på, at merbetalingen efter det oplyste måtte antages at svare til meromkostningerne ved den manglende **afkøling**.
299. Ankenævnet stadfæstede den truffe afgørelse.
300. **Den 13. juni 1988** blev under direktørens meddelelser endvidere omtalt en sag vedrørende afregningen fra **Ålborg kommunale Fjernvarmeværk** af fjernvarmeforbrug.
301. På baggrund af et materiale om **temperaturvariation** i fjernvarmeforbruget samt forbrug i Boligselskabet Cimbria afd. 2, havde Danbolind Energi A/S hævdet, at afregningen fra det kommunale fjernvarmeværk var urimelig.
302. Direktoratet meddelte sidst i marts 1988 energiselskabet, at der ikke med det fremsendte materiale syntes at være forhold at kritisere.
303. Ved skrivelse modtaget den 22. april 1988 havde energiselskabet på boligselskabets vegne indbragt direktoratets afgørelse for ankenævnet.
304. Anken vedrørte imidlertid efter direktoratet mening alene det forhold, at man nu mente, at **fremløbstemperaturen** var utilstrækkelig, og sagen blev derfor oversendt til ankenævnet med en bemærkning om, at anken efter direktoratets opfattelse omhandlede et andet forhold end det, direktoratet havde taget stilling til.
305. Monopolankenævnet gav ved skrivelse af 26. maj 1988 direktoratet medhold heri.
306. Nævnet tilbagesendte derfor samtidigt sagen til udvalget med henblik på udvalgets stillingtagen til det nu fremførte.
307. **Den 13. juni 1988** behandlede udvalget endvidere en henvendelse fra Lejerforeningen Munkebo, der havde anmodet om afgørelse i sager vedrørende størrelsen af varmeopgørelserne for varmeårene 1985 og 1986 for ejendommene Solbakken 213 og Solbakken 227.
308. Begge ejendomme er udlejningsejendomme tilhørende Ejendomsselskabet Lindø A/S. Hele bebyggelsen indeholder i alt 221 lejemål der forsynes med fjernvarme fra **Munkebo kommunale Værker**.
309. Det variable fjernvarmeforbrug afregnes ved i alt 49 fjernvarmemålere, der måler den forbrugte vandmængde.
310. Bebyggelsens interne afregningssystem for fjernvarmeforbruget medførte, at det årsforbrug, der fremgik af fjernvarmemåleren, blev fordelt på de to lejemål der var tilsluttet den enkelte måler, ud fra fordampningsmålere, der var placeret på de enkelte lejligheds radiatorer og varmtvandshaner.
311. De to ejendomme, som sagen vedrørte, indeholder hver 3 lejemål.

312. Det varme brugsvand tilberedes gennem varmtvandsbeholdere placeret i kældrene under de 2 ejendomme. **Returløbstemperaturen** fra varmtvandsbeholderne styres af en termostatventil, der skal sikre, at det varme fjernvarmevand er rimeligt **afkølet**, inden det løber tilbage til fjernvarmenettet.

313. Efter det oplyste havde de rum, hvor varmtvandsbeholderne og retur-løbstermostatventilerne var placeret, været frit tilgængelige, ligesom en eventuel fejlindstilling af termostatventilerne øjensynlig ikke havde været besværliggjort/umuliggjort på nogen måde.

314. En fejlindstilling af en sådan termostatventil ville betyde, at et større antal m³ fjernvarmevand var nødvendigt for at producere det varme brugsvand.

315. Da fjernvarmeforbrugerne under Munkebo kommunale Værker blev afregnet efter forbrugt vandmængde, m³-måling, betød dette, at jo højere **returløbstemperaturen** var, jo højere blev forbrugernes varmeregning.

316. For varmeåret 1984 registrerede fjernvarmemåleren et forbrug i ejendomme Solbakken 213 på i alt 353 m³ fjernvarmevand. For varmeåret 1985 registreredes et forbrug i ejendommen på i alt 4.548 m³ fjernvarmevand svarende til, at varmeregningen for de 3 lejemål androg i alt 144.293,06 kr. excl. moms. Efter en forhandling mellem Ejendomsselskabet og kommunen reduceredes varmeregningen til 84.183,67 kr. excl. moms for de 3 lejligheder.

317. I varmeåret 1986 registreredes på ejendommens fjernvarmemåler et forbrug på 1.017 m³ fjernvarmevand.

318. De i lejlighederne opsatte fordampningsmålere har ikke udvist tilsvarende svingninger i de 2 seneste varmeår.

319. For varmeåret 1985 registreredes et forbrug på i alt 484 m³ fjernvarmevand for de 3 lejligheder i ejendommen Solbakken 227. For varmeåret 1986 registreredes et forbrug på i alt 2.022 m³ fjernvarmevand. For denne ejendom udviste de i lejlighederne opsatte fordampningsmålere et faldende forbrug fra 1985 til 1986.

320. For begge ejendommers vedkommende var der ikke rejst tvivl om, at fjernvarmeværkets målere havde fungeret korrekt.

321. Munkebo kommunale Værker havde overfor udvalget oplyst, at årsagen til at varmeregningen for ejendommen Solbakken 213 for varmeåret 1985 kunne reduceres var, at værket på det tidspunkt selv producerede det varme vand, hvorfor værket ved højere **returløbstemperatur** havde mindre omkostninger til genopvarmning af fjernvarmevandet.

322. Ved udgangen af 1985 overgik fjernvarmeværket til at modtage kraftvarme fra Fynsværket. Denne varme afregnes principielt efter den mængde varmt vand, der modtages. Fjernvarmeværket mente herefter ikke at være i stand til at yde reduktion i varmeregninger for ekstraordinære store forbrug, da værket derved skulle købe mere varmt vand fra Fynsværket.

323. **Udvalget vedtog** at bemyndige direktoratet til at optage forhandling med Munkebo kommunale Værker med henblik på en afklaring af, hvilke meromkostninger værket var blevet påført ved levering af det forøgede antal m³ fjernvarmevand, og om muligt derved at kunne nedsætte de berørte lejerers varmeregninger for 1985 og 1986.

324. Udvalget lagde vægt på, at i tilfælde med ekstraordinære store forbrug som følge af måler- eller betjeningsfejl, ville et fjernvarmeværk alene være berettiget til at opkræve et normalt årsforbrug uden måler- eller betjeningsfejl, reguleret for forskelle i graddage samt tillagt de meromkostninger værket kunne dokumentere, at det ekstraordinære store forbrug havde afstedkommet.

325. **Udvalget vedtog** endvidere at bemyndige direktoratet til at optage forhandling med Munkebo kommunale Værker med henblik på en afklaring af, hvorledes værket ud fra sine "Almindelige bestemmelser for fjernvarmeforsyning" kunne sikre sig imod gentagelser af den her omhandlede karakter.

326. Udvalget lagde vægt på, at bestemmelserne i "Almindelige bestemmelser for fjernvarmeforsyning" gav fjernvarmeværket mulighed for at forlange, at køberen af fjernvarmen for egen regning lod foretage ændringer i sit varmeanlæg, således at en tilfredsstillende **afkøling** kunne opnås, såfremt køberen ikke nedkølede vandet mest muligt.

327. **Den 10. oktober 1988** blev under direktørens meddelelser omtalt orienteringen den 13. juni 1988 om en afgørelse vedrørende **freløbstemperatur** til Cimbria, afd. 2.

328. Monopol-ankenævnet havde givet direktoratet medhold i, at en ankeskrivelse fra Danbolind-Energi A/S omhandler et andet forhold end det, direktoratet tog stilling til.

329. I sagen om afregning for varmeleverancer fra **Ålborg Kommune** til Cimbria - afd. 2, tilbagesendt fra Monopol-ankenævnet, har Danbolind-Energi A/S anført, at problemet med urimelig afregning for varmeleverancer fra kommunen til Cimbria - afd. 2 skal anskues ud fra **freløbstemperaturen**.

330. Selskabet anfører, at **temperatur** i sommerperioden ofte har været under 70 grader C samt at en temperturvariation fra fjernvarmeindføring og ud til yderste forbruger på 6-8 grader C efter selskabets mening er for stor.

331. Direktoratet havde meddelt, at målingen af **freløbstemperaturen** for fjernvarmen viser, at **temperaturen** er indenfor det interval fra ca. 65 grader C og ca. 95 grader C, som er anmeldt i et regulativ fra Aalborg kommune til Gas- og Varmeprisudvalgets register.

332. En sådan **freløbstemperatur** synes ikke umiddelbar urimelig og gælder også for en lang række andre forsyningsselskaber. Anskues **temperaturvariationen** på 6-8 grader C i sommerperioden og 0-1 grader C i vinterperioden, ud fra **freløbstemperaturen**, er denne heller ikke af en størrelsesorden der giver grundlag til konkrete urimeligheder.

333. På baggrund af ovennævnte er meddelt, at udvalget fortsat ikke finder den af Aalborg Varmeforsyning foretagne afregning til Cimbria afd. 2 for urimelig.

334. **Den 28. november 1988** blev under direktørens beretning om talt en klage fra en forbruger under **Nyborg kommunale Varmeforsyning** over, at varmforsyningen agter at overgå fra m³-måling til energimåling.

335. Klageren mente, at denne omlægning ville medføre et forøget spild af energi, idet forbrugerne ikke længere ville være tilskyndet til at **afkøle** fjernvarmevandet, og at han havde investeret i energibesparende foranstaltninger i tillid til, at varmforsyningen fortsat ville afregne efter m³.

336. Klageren mente derfor, at energiafregningen skulle udbygges med en faktor der tilgodeså forbrugere, der havde investeret i sådanne energibesparende foranstaltninger.

337. Direktoratet havde meddelt klageren, at det ikke var urimeligt at overgå fra m³-måling til energimåling. Direktoratet havde hermed henvist til, at ingen af de to afregningsformer kunne udpeges som den ideale, og at det ikke kunne anses for urimeligt at ændre afregningsformen uden at udbygge energiafregningen med en faktor, som tilgodeså de, der havde investeret i energibesparende anlæg.

338. Ankenævnet har i sin kendelse stadfæstet denne afgørelse.

339. **Den 13. februar 1989** blev under direktørens beretning omtalt udvalgets behandling i juli 1987 af en klage fra en forbruger under **Dagnæs-Bækkelund Varmeværk**.

340. Forbrugeren var for varmeåret 1985/86 blevet afkrævet betaling for et forbrug på 377 m³, hvilket svarede til en stigning på ca. 70 % i forhold til forrige års forbrug.

341. Klageren havde udskiftet sin cirkulationspumpe, men fejlmonteret pumpen, og dette havde været årsag til stigningen i forbruget.

342. Udvalget vedtog på mødet, at det ikke fandtes rimeligt, at der blev opkrævet betaling for et varmeforbrug på 377 m³, men at der måtte finde en beregning sted af forbruget.

343. Udgangspunktet for beregningen måtte være forrige varmeårs registrering uden funktionsfejl. Herudover kunne kræves betaling for de meromkostninger, værket var blevet påført som følge af den forringede **afkøling**.

344. Monopol-ankenævnet havde nu stadfæstet udvalgets afgørelse.

345. **Den 3. april 1989** blev under direktørens beretning omtalt en henvendelse fra **Dronninglund Fjernvarmeværk A.m.b.a.**, der ønskede at få en vurdering af, hvorvidt varmegenvinding som en energiøkonomisk foranstaltning kan forhindre, at omkostningen til naturgas dermed forøges.

346. Af henvendelsen fremgik, at det var under overvejelse at etablere et decentralt kraftvarmeværk med naturgas som brændsel. I den forbindelse har varmeværket modtaget tilbud om motorenheder til samproduktion af el og varme, herunder tilbud om et anlæg til **afkøling** af en kompressor.
347. Varmeværket kan imidlertid foretage den fornødne **afkøling** ved anvendelse af returvand fra det eksisterende fjernvarmesystem og vil på den måde opnå en højere varmevirkningsgrad og en uændret elvirkningsgrad.
348. Da prisen for naturgas er højere til varmeproduktionen end til elproduktionen, og da beregning af naturgasprisen til varmeproduktionen fastsættes efter dens varmevirkningsgrad, vil værkets genvindingsbestrebelse resultere i en forøget brændselspris.
349. Direktoratet havde efter samråd med ministeriet overdraget sagen til dette til videre bedømmelse.
350. Vedrørende samme problematik havde Danske Fjernvarmeværkers Forening (DFF) anmodet udvalget om at foretage en vurdering af konsekvenserne for fjernvarmeforhøjelserne af den imellem ELSAM/ELKRAFT og naturgasselskaberne indgåede prisaftale og beregningsmetode for leverancer af naturgas til decentrale kraftvarmeværker.
351. I den forbindelse ser DFF frem til, at udvalget fastsætter ensartede kalkulationsprincipper for alle kraftvarmeproducerende værker.
352. Direktoratet havde meddelt DFF, at Elprisudvalget har bemyndiget direktoratet til at foretage en undersøgelse af pris- og omkostningsforholdene i decentrale kraftvarmeværker, herunder de af foreningen nævnte forhold, og at DFF vil blive anmodet om en drøftelse med henblik på den videre tilrettelæggelse og gennemførelse af undersøgelsen.
353. **Den 13. november 1989** behandlede udvalget tilbagesøgningskravet fra en forbruger under **Aalborg kommunale varmeforsyning**.
354. Til mødet 4. september 1989 var udsendt et notat om udvalgets principper i forbindelse med tilbagesøgningskrav.
355. I den forbindelse besluttede udvalget, at en konkret sag omtalt i notatet - tilbagesøgningskrav fra hr. Holger Jensen, Aalborg overfor Aalborg Kommune, Varmeforsyningen - skulle forelægges udvalget.
356. Sagen blev af hr. Holger Jensen, Aalborg, rejst overfor udvalget ved skrivelse af 19. marts 1988.
357. Det målte forbrug i 1987 var på 2131 m³ eller over 500 % større end gennemsnittet af de 5 forudgående års forbrug.

358. Måleren er justeret i kommunens målerværksted og ved gennemstrømning på 100 l/time udviste en afvigelse på -3 %, og at klagerens anlæg fungerede normalt, efter en udskylning blev foretaget den 24. februar 1987. I marts 1988 blev anlægget på ny besigtiget, uden at der kunne påvises noget unormalt.

359. Det var hr. Jensens opfattelse, at det store forbrug er opstået på baggrund af kommunens opgravning ved Carl Plougsvej 10. Opgravningerne fandt sted 20 m fra ejendommen.

360. Han anførte, at en VVS-installatør har skyllet anlægget igennem og konstateret en kraftig aflejring af sand, samt at anlægget efter udskylningen fungerede perfekt.

361. Anlægget har gennem flere år fungeret uden komplikationer, og det målte forbrug ville svare til millioner af liter vand.

362. Kommunen havde anført, at det eneste, der umiddelbart kunne tyde på en fejl, var en efter varmforsyningsens opfattelse mærkværdig indstilling af varmtvandsforsyningen, idet returtermostaten i forbindelse med gennemstrømningsvandvarmeren var fuldt åben, hvilket skulle have medført en gennemstrømning stort set uden **afkøling**.

363. Kommunen havde henvist til, at forbrugeren ikke selv har ført kontrol med forbruget. På baggrund af forbrugets størrelse havde kommunen pr. kulance tilbudt at refundere halvdelen af merforbruget.

364. **Udvalget vedtog**, at udvalget finder, at værkets leveringsbestemmelser, for så vidt angår kravene om at føre kontrolbog, og at der skal ske henvendelse til kommunen senest 1 måned efter, at misforholdet er konstateret, er urimelige i henhold til lovens § 28, stk. 4.

365. Endvidere blev **vedtaget**, at det i henhold til varmforsyningslovens § 28, stk. 4 findes urimeligt, at kommunen ikke overfor hr. Holger Jensen for varmeåret 1987 har ydet refusion i henhold til et beregnet forbrug for dette varmeår, dog således at kommunen får dækket de meromkostninger der er påført i forbindelse med den omhandlede fejlindstilling.

366. Ved afgørelsen lagde udvalget vægt på, at ankenævnet tidligere har afgjort, at et krav om at føre kontrolbog hver 14. dag må afvises, og det, at der skal rettes henvendelse til kommunen efter senest 1 måned, må anses for urimeligt.

367. Endvidere har udvalget henvist til DFF's vejledende bestemmelser på dette punkt (pkt. 5.9 og 6.3 samt pkt. D), hvoraf fremgår, at såfremt der konstateres fejl ved målingen eller klar uoverensstemmelse mellem det af hovedmåleren registrerede og det sandsynlige forbrug, fastsættes forbruget efter de til enhver tid gældende regler for beregnet forbrug, og betalingen reguleres i overensstemmelse hermed.

368. Kommunen har selv anført, at der har været tale om en fejlindstilling, og ankenævnet har i en række sager tidligere afgjort, at i tilfælde med fejlindstilling, skal der ske beregning af forbruget.
369. **Den 26. februar 1990** blev under direktørens beretning nævnt, at udvalget har flere gange behandlet spørgsmålet om størrelsen af den merbetaling, som **Sønderborg Fjernvarme** opkræver ved for lav **afkøling** af fjernvarmevand.
370. I november 1986 vedtog udvalget at acceptere et tillæg til den variable afgift på 0,8 % pr. grad manglende **afkøling** under 43,5 o C.
371. I sommeren 1989 har værket anmeldt ændrede betingelser for merbetaling i tilfælde af for ringe **afkøling**.
372. Værket har ønsket at gøre merbetalingen mere kostægte og har sænket tillægget til den variable afgift fra 0,8 % til 0,5 % pr. grad manglende **afkøling** og til gengæld indført et tillæg til den faste afgift på 2,5 % manglende **afkøling**.
373. Værket har oplyst, at merbetalingen burde være større for helt at dække værkets meromkostninger og dermed være helt kostægte.
374. Og af det anmeldte fremgår, at merbetalingen alene vil blive opkrævet, hvis en forbruger bevidst anlægger driftsrutiner, der medfører, at **afkølingen** bliver ringere end forudsat fx ved forceret opvarmning.
375. Endvidere fremgår det af anmeldelsen, at merbetaling vil blive varslet, og den manglende **afkøling** skal eftervises af værket.
376. Det var herfra meddelt varmeværket, at man ikke havde noget at indvende imod, at merbetalingen tariferes på den anførte måde under forudsætning af, at der samlet som merbetaling ikke opkræves mere end nødvendigt til inddækning af de meromkostninger, værket har som følge af den manglende **afkøling**.
377. **Den 11. februar 1991** blev under direktørens beretning omtalt, at sekretariatet i oktober 1990 meddelte en forbruger i **Aalborg**, at det ikke var urimeligt, at den kommunale varmforsyning benyttede tidligere års forbrug som referencegrundlag ved en beregning af et forbrug, når der ikke havde været mulighed for at aflæse måleren.
378. Endvidere var en **fremløbstemperatur** på 77,5o ikke fundet urimelig, og endelig havde sekretariatet afvist at tage stilling til, om urenheder i vandet mv. kunne påvirke måleresultatet, idet parterne og uafhængige instanser hver for sig havde afgivet divergerende oplysninger.
379. Forbrugeren havde den 8. november 1990 anket denne afgørelse.
380. **Den 11. februar 1991** behandlede udvalget en klage fra ATP-huset over, at **De kommunale Værker i Hillerød** (DKV) ikke ville tilbagebetale for meget betalt fjernvarmeforbrug i årene 1984/85 og 1985/86.

381. I varmeåret 1984/85 fandt ATP, at der var problemer med varmemålerne. ATP hævdede, at der blev indgået en aftale med DKV om regulering efter et senere korrekt målt forbrug. Denne aftale blev bestridt af DKV.

382. Fra varmeåret 1985/86 og frem var ATP og DKV enige om, at der var problemer med varmemålerne. Samtidig gennemførtes renovering af og energibesparende foranstaltninger på varmeanlægget for i alt 9,5 mio. kr. Parterne var ikke enige om, hvilke aftaler om tilbagebetaling, der var indgået i perioden.

383. DKV havde afsluttet sagen i 1988/89 og beregnede et samlet forbrug for perioden 1986/87 og 1987/88 på baggrund af forbruget i 1988/89 korrigeret for graddage.

384. DKV var af den opfattelse, at den foretagne regulering var rigelig stor og kunne tilgodese eventuelle korrektioner forud for 1986/87.

385. **Udvalget vedtog**, at hvad angik forbruget i 1984/85, var der ikke efter det foreliggende konstateret en klar uoverensstemmelse mellem målt forbrug og realistisk forbrug. Der var derfor ikke grundlag for at konstatere urimelighed med hensyn til priser eller betingelser i henhold til varmforsyningsloven § 21, stk. 5. Spørgsmålet, om der havde været en aftale som ovenfor anført, henvistes til civilt søgsmål.

386. Hvad angik forbruget i 1985/86, havde DKV erkendt, at der havde været fejl ved målerne i 1985/86 og oplyst, at beregning af forbruget ville blive revurderet, når man havde et helt års korrekt målt forbrug på de nye målere.

387. På grund af skiftet i målerprincip var det ikke muligt at benytte et tidligere målt forbrug uden måler- eller funktionsfejl til at beregne forbruget.

388. Der blev ifølge DKV på grund af målerfejl/funktionsfejl registreret et for lavt forbrug i de to næste år. Det var derfor først i 1988/89, der registreres et korrekt målt forbrug på nye målere.

389. Samtidig installeredes i perioden energibesparende foranstaltninger for i alt 8.5 mio. kr. Desuden arbejdede ATP og DKV sammen om at få anlægget til at **afkøle** bedre.

390. Det ville være urimeligt, hvis DKV ville afvise at regulere nu med den begrundelse, at kravet var forældet.

391. Problemet var imidlertid, at det var vanskeligt efter det foreliggende at foretage en tilbageregulering under hensyn til de i perioden gennemførte isoleringsforanstaltninger og tekniske forbedringer vedrørende varmeanlægget. Endvidere var det ikke klart, hvad der undervejs måtte være aftalt mellem parterne om reguleringsspørgsmålet, herunder om DKV havde ret i, at der med den skete tilbagebetaling var foretaget en endelig opgørelse for hele perioden.

392. Da der således ikke forelå et principielt urimelighedsproblem i henhold til varmforsyningsloven, men et under domstolene henhørende spørgsmål om afklaring af et faktisk begivenhedsforløb, der har strakt sig over en længere årrække, ville udvalget ikke foretage sig yderligere i sagen.

393. **Den 6. maj 1991** blev under direktørens beretning omtalt, at ankenævnet havde stadfæstet en afgørelse, som sekretariatet havde truffet overfor en forbruger i **Aalborg** om at en **freløbstemperatur** på 77.5o C ikke havde været urimelig.

394. Endvidere, at sekretariatet, på grund af divergerende oplysninger, ikke havde kunnet bedømme, om urenheder i vandet havde påvirket målervisningen, og endelig, at det ikke havde været urimeligt, at kommunen havde anvendt tidligere års forbrug ved en beregning af fjernvarmeforbruget, når man ikke havde haft adgang til måleren, og der ikke havde været foretaget aflæsning.

395. **Den 23. september 1991** blev under direktørens beretning omtalt en ankesag, hvor en forbruger hos **Slagelse kommunale Værker** havde klaget over en for lav **freløbstemperatur**.

396. Der var af værket i en periode målt **freløbstemperaturer** på gennemsnitlig ca. 70o C.

397. Udvalget meddelte klageren, at man ikke fandt denne **temperatur** urimelig.

398. **Den 6. januar 1992** blev under direktørens beretning på ny omtalt ankesagen vedr. **Slagelse kommunale Værker**, hvor det var meddelt klageren, at hans **freløbstemperatur** ikke kunne anses at være urimelig, idet der af værket i en periode var målt **freløbstemperaturer** på gennemsnitlig ca. 70o C.

399. Konkurrenceankenævnet havde ved sin kendelse af 19. december 1991 stadfæstet udvalgets afgørelse.

400. **Den 24. februar 1992** blev under direktørens beretning omtalt en ankesag vedrørende en forbruger under **Gilleleje Fjernvarme** havde rettet henvendelse til udvalget vedrørende varmeforbrug for varmeåret 1989/90.

401. Sekretariatet havde meddelt, at der skulle finde en beregning sted. Klagerens varmeforbrug var i varmeåret 1989/90 registreret til i alt 1.523 m3 mod henholdsvis 316 m3 og 444 m3 i de to foregående varmeår, hvor der endog var højere antal graddage end varmeåret 1989/90.

402. Afgørelsen indbragte varmeværket i februar 1991 for Konkurrenceankenævnet, der i januar 1992 ophævede afgørelsen og hjemviste sagen til fornyet behandling.

403. Af nævnets bemærkninger fremgår, at nævnet tiltræder, at der ved konstatering af måler- og funktionsfejl ved et anlæg må foretages en beregning sådan, at der også tages hensyn til graddage og værkets meromkostninger ved manglende **afkøling** m.m.

404. Men nævnet anfører, at forbrugeren i januar 1990 blev gjort opmærksom på, at der var noget galt med anlægget. Det ville derfor efter nævnets opfattelse ikke være urimeligt, at forbrugeren fra det tidspunkt, hvor han viste, der var noget galt med anlægget - med et tillæg af den nødvendige tid til udbedring af anlægget - blev opkrævet betaling for det registrerede forbrug.

405. Sekretariatet havde nu meddelt parterne, at der fra varmeårets begyndelse og frem til det tidspunkt, hvor forbrugeren blev klar over, at der var noget galt med anlægget samt for en efterfølgende periode, der skønsmæssigt var fastsat til en måned til udbedring af fejl ved anlægget, måtte foretages en beregning på sædvanlig måde.

406. For den efterfølgende periode indtil varmeårets afslutning måtte der betales for det faktisk registrerede forbrug.

407. **Den 24. februar 1992** behandlede udvalget et notat vedr. målerudskiftning i Vestbjerg efter overtagelse af **Aalborg kommunale Fjernvarmeforsyning**

408. I oktober 1991 oversendte Energiministeriet en klage over et ændret måleprincip for fjernvarmeforsyningen i Vestbjerg.

409. I forbindelse med at den hidtil selvstændige fjernvarmeforsyning i Vestbjerg pr. 1. oktober 1991 blev overtaget af Aalborg kommunale Fjernvarmeforsyning (ÅKV), havde ÅKV meddelt fjernvarmeforbrugere, at de nu skulle have installeret nye målere, der måler efter gennemstrømmet vandmængde.

410. **Vestbjerg Varmeværk A.m.b.a.'s** i alt 530 forbrugere havde indtil ÅKV's overtagelse været forbrugsafregnet efter energimåling.

411. Den energimåler som Vestbjerg Varmeværk A.m.b.a. havde installeret hos forbrugere registrerede også den gennemstrømmede vandmængde. Det tal vandmålerens tællværk registrerede skulle dog ganges med en konstant faktor på 2,5 for at få den gennemstrømmede vandmængde udtrykt i m³.

412. Klageren havde hidtil modtaget fjernvarmevandet med en **indgangstemperatur** på fra 40o til 60o afhængigt af årstiden. Andre forbrugere med en mere gunstig beliggenhed i forhold til hovedledningerne havde fået væsentligt højere **indgangstemperaturer**.

413. I ÅKV's redegørelse anførtes, at hvis **fremløbstemperaturerne** var utilfredsstillende, ville der blive foretaget indgreb for at sikre den rette **temperatur**.

414. ÅKV havde meddelt, at årsagen til at måleprincippet ændredes til m³ måling var, at forbrugerne i Vestbjerg skulle afregnes efter samme måling som fjernvarmeforsyningens øvrige ca. 22.000 forbrugere.
415. Der skulle også i Vestbjerg etableres omløb således, at **temperaturerne** i ledningsnettet blev forøget.
416. Det ville sige, at ÅKV udover de omkostninger, der var forbundet med udskiftning af 530 målere, også fik udgifter til etablering af omløb samt forøgede udgifter til ledningstab på grund af **temperaturforøgelsen** i ledningsnettet.
417. Den tekniske sagkyndige mente, at forbrugerne i Vestbjerg i forbindelse med beslutningen om at lade ÅKV overtage forsyningen formentlig var blevet stillet i udsigt, at de ville få billigere varmeregninger. Men for specielt énstrengede anlæg kunne situationen blive en ganske anden.
418. Det var kendt at énstrengede anlæg kun meget vanskeligt kunne præstere en ordentlig **afkøling**. Det vil betyde, at en stor vandmængde skal igennem anlægget for at få tilstrækkelig varme.
419. Da ÅKV kræver m³-måling, vil sådanne anlæg snarere få større varmeregninger. Den teknisk sagkyndige fandt, at der i udvalgets afgørelse måtte gøres en bemærkning om sådanne anlæg, hvor det eneste rimelige var energimåling og fremkom med følgende forslag:
420. "Med denne afgørelse har udvalget lagt vægt på, at der ikke foreligger forbrugerklager med den begrundelse, at klagerens varmeinstallationer er således udformet, at der kun efter en væsentlig og bekostelig ombygning af installationerne, kan opnås en normal nedkøling af fjernvarmefønden. Afgørelsen skal således være uden præjudice for udvalgets stillingtagen til eventuelle klager af denne art".
421. Et medlem understregede, at der ved afregning af fjernvarmeforbrug var 2 systemer - volumenmåling og energimåling. En vurdering af de 2 målesystemer, der fastslog at energimåling i alle tilfælde var bedre end volumenmåling, var ikke rimelig, idet der var fordele og ulemper ved begge systemer.
422. Formanden bemærkede, at udvalget tidligere havde drøftet de 2 målesystemer overfor hinanden. Udvalget og også det første medlem havde dengang vedtaget ikke at stille krav om energimåling, men accepteret fortsat volumenmåling, da udskiftning til energimåling var meget omkostningskrævende. Men formanden understregede, at forbrugerne i Vestbjerg havde disse dyrere energimålere i forvejen.
423. Hvis ÅKV havde forespurgt udvalget inden målerudskiftningen var blevet foretaget, ville man sikkert have fundet udskiftningen for urimelig.
424. Et andet medlem fandt, at det eneste rimelige ville være, at energimålerne skulle sættes op igen, hvorved omløbene også kunne fjernes igen.

425. Et tredje medlem ville ikke tage stilling til om ét af de 2 målersystemer var bedre end det andet, men bemærkede at kraftvarme var kølevarme der tidligere gik til spilde. Netop fordi det var kølevarme, var en ordentlig **afkøling** det vigtigste, og forbrugere, der ikke **afkølede** ordentligt, optrådte usolidarisk.

426. Formanden bemærkede, at der ved energimåling kan stilles krav om at forbrugerne **afkøler** ordentligt.

427. Næstformanden fandt det afgørende, at det var gode nye målere, der var installeret i Vestbjerg. Målere der i øvrigt også kunne måle den gennemstrømmede vandmængde. Det andet medlems forslag ville indebære yderligere omkostninger, idet energimålingen skulle reableres.

428. Næstformanden mente, at der måtte være en vis plads til at forsyningsvirksomhederne traf forkerte beslutninger.

429. Et fjerde medlem fandt det ud fra Formandskabets bemærkninger betænkeligt ikke at gribe ind, idet det ville være at præmiere selvtægt.

430. Et femte medlem mente ikke at ÅKV skulle pålægges at reablere energimålingen, men der kunne sættes spørgsmålstegn om de omkostninger, der havde været ved udskiftning til m³-målere og etablering af omløb var en indregningsberettiget omkostning.

431. Et sjette medlem fandt ÅKV's fremfærd krænkende, og det der var sket var at tryne forbrugerne.

432. Det tredje medlem påpegede, at de hidtidige målere ikke målte de "rigtige" m³. Det var en fejlkilde, at målerens tælleværk skulle ganges med en fast faktor.

433. Direktøren bemærkede, at dette forhold kunne være klaret ved at ændre enhedsprisen tilsvarende.

434. **Udvalget vedtog** efter afstemning, i medfør af varmforsyningslovens § 21, stk. 5, at meddele Aalborg kommune samt klageren, at udvalget har taget Aalborg kommunes beslutning om at lade fjernvarmeforbrugerne under Vestbjerg Varmeværk overgå til forbrugsafregning efter volumenmåling - m³-måling - i forbindelse med Aalborg Kommunes overtagelse af Vestbjerg Varmeværk pr. 1. oktober 1991 til efterretning alene af den grund at målerudskiftningen har fundet sted.

435. **Udvalget vedtog** endvidere, at meddele Aalborg kommune samt klageren, at det ville være bedst i overensstemmelse med princippet om udgiftsminimering i varmforsyningslovens § 20, stk. 1, principperne om rimelige leveringsbetingelser i lovens § 21, stk. 5, og principperne om energiøkonomi i lovens § 21, stk. 6, om Aalborg kommune havde benyttet principperne i varmforsyningslovens § 20, stk. 2, til at behandle forbrugerne i Vestbjerg anderledes end kommunens øvrige fjernvarmeforbrugere, således at disse forbrugere havde beholdt de eksisterende målere og fortsat var blevet afregnet efter forbrugt varmemængde.

436. Aalborg kommune har valgt at bruge penge på at udskifte fuldt funktionsdygtige målere og til at etablere omløb for at sikre højere **fremløbstemperaturer** til at gennemføre en afregning på et andet og ikke mere systematisk grundlag.

437. Udvalget finder imidlertid ikke på et tidspunkt, hvor ændringen er gennemført, at have grundlag for andet end at tage denne til efterretning idet udvalget dog bemærker, at det havde været mere hensigtsmæssigt, at ændringen ikke var blevet gennemført.

438. Selvom udvalget finder, at der har været tale om en økonomisk uhenigtsmæssig disponering, findes udgiften dog ikke at overskride en sådan margin for fejlskøn, at udgiften ikke kan anses for en prisindregningsberettiget omkostning i lovens forstand.

439. Med denne afgørelse har udvalget lagt vægt på, at der ikke forligger forbrugerklager med den begrundelse, at klagerens varmeinstallationer er således udformet, at der kun efter en væsentlig og bekostelig ombygning af installationerne kan opnås en normal nedkøling af fjernvarmevandet. Afgørelsen skal således være uden præjudice for udvalgets stillingtagen til eventuelle klager af denne art.

440. **Den 2. juli 1993** behandlede udvalget konsekvenserne af ankenævnets kendelse vedrørende tvangstilslutning af **blokvarmecentraler**

441. Udvalget traf i december 1991 og januar 1992 afgørelse i en række sager, hvor især tvangstilsluttede erhvervsvirksomheder havde klaget over at være påført stigende opvarmningsomkostninger ved tvangstilslutningen til kollektiv energiforsyning - især fjernvarme.

442. Udvalget fandt, at det var op til leverandøren af den kollektive energi at tage beslutning om der skulle sælges til andre - differentierede - priser, end hvad der var gældende for de øvrige kunder.

443. Selskaberne var ikke forpligtet til at differentiere priserne, blot fordi kunderne var tvangstilsluttede, men selskaberne kunne på den anden side vælge at differentiere priserne, blot dette ikke belastede de allerede tilsluttede kunder.

444. Udvalget kædede denne afgørelse sammen med, at energileverandøren med en tilbagekøbsordning skulle godtgøre kunden for det ikke længere anvendelige opvarmningsanlæg, hvis der var økonomisk begrundelse herfor. 3 af disse sager blev indbragt for ankenævnet.

445. Ankenævnet lagde i sin kendelse vægt på, at udvalgets afgørelse i for høj grad varetog de kollektive forsyningsanlægs og de allerede tilsluttede kunders interesser. På den anden side ville en fuld prisdifferentiering til fordel for de tvangstilsluttede - som udvalget tidligere har bestemt når der var tale om lokale tvangstilslutninger - i for høj grad være til fordel for de nu tvangstilsluttede. Der måtte ske en afvejning af interesserne hos de forskellige involverede parter.

446. Blokvarmecentraler i boligselskaber og erhvervsvirksomheder, der var blevet eller fremover blev generelt tvangstilsluttet til fjernvarme eller naturgas, havde derfor efter ankenævnets kendelse krav på at få leveret denne energi til en særlig indslusningspris.

447. Indslusningsprisen skulle gælde i en periode på 5 år fra tilslutningen.

448. Herved fik de mange tvangstilsluttede blokvarmecentraler/erhvervsvirksomheder mulighed for at tilpasse sig en eventuel stigning i omkostningerne til varmforsyning.

449. Efter Konkurrenceankenævnets kendelse burde priserne overfor de tvangstilsluttede blokvarme/erhvervs-kunder fastsættes ud fra den marginale merpris, der var forbundet med at levere til disse kunder.

450. Prisen for den enkelte blokvarmecentral - hvad enten denne er til boligopvarmning eller en erhvervsvirksomhed - skulle dog mindst svare til den skønnede gennemsnitlige alternative egenproduktionspris.

451. Kendelsen var konkret for de 3, der havde anket, men var samtidig formuleret så generelt, at den nødvendigvis må finde anvendelse over for samtlige blokvarmecentraler, der er tvangstilsluttede på det generelle tvangstilslutningsgrundlag.

452. Med udgangspunkt i ankekendelsen vil det være muligt at udstikke nogle retningslinier af en mere generelt gældende karakter i form af en cirkulæreskrivelse til samtlige varmforsyningsvirksomheder og regionale gasselskaber.

453. Et forslag til en sådan skrivelse forelå for udvalget.

454. Et medlem fandt, at dels måtte udvalget drøfte, om ankekendelsen skulle indbringes for landsretten. Desuden måtte en række præciseringer i det for udvalget foreliggende udkast til cirkulæreskrivelse drøftes. Det var vigtigt at få understreget, at det ikke var alle varmekunder, der skulle betale indslusningspris. Værkerne skulle alene lave indslusningspriser, hvis de havde, eller fik kunder, der var berettiget hertil. Hvad angik selve beregningen af en indslusningspris måtte det gøres klart, at for momsregistrerede erhvervs-kunder, måtte der ske fradrag af energiafgift og 50 % Co2 afgift.

455. Et andet medlem ønskede en belysning af hvor tit leverandøren kunne/skulle ændre prisen, men fandt i øvrigt ankekendelsen til at leve med.

456. Formanden og næstformanden tilkendegav, at indslusningsprisen måtte beregnes ud fra de gældende forhold. Men ændrede forholdene sig, så måtte også "substitutionsprisen" ændre sig. Indslusningsprisen burde dog nok vurderes i hvert fald én gang om året.

457. Et tredje medlem mente, det kunne overvejes, at lade indslusningsprisen stige gradvis over de 5 år op til en normaltarif.

458. Næstformanden bemærkede, at efter ankekendelsen måtte den tvangs-tilsluttede have den fulde fordel i 5 år.
459. Den tekniske sagkyndige tilsluttede sig dette og påpegede det mulige prishop efter de 5 år. Det kunne overvejes, at tydeliggøre dette i cirkulæreskrivelsen.
460. Formanden tilkendegav, at det forhold, at forrentning og afskrivning af eventuelle tilslutningsafgifter (stiklednings- og investeringsbidrag) måtte fradrages i den beregnede indslusningspris måtte fremgå af cirkulæreskrivelsen. Endvidere måtte det nævnes, at kapitalomkostninger til opvarmningsanlæg kunne holdes ude af beregningerne på grund af den økonomiske kompensation (tilbagekøbsordningen).
461. Et fjerde medlem mente, at eventuelle éngangsbidrag beregningsmæssigt skulle afskrives over 5 år.
462. Det andet medlem var ikke enig heri og fandt, der måtte findes andre bedømmelseskriterier.
463. Formanden mente ikke, udvalget nødvendigvis skulle tage stilling hertil med det samme, men ville afvente en konkret sag.
464. Dette spørgsmål blev herefter gjort til et afstemningstema.
465. Der stemtes om, hvorvidt der i cirkulæreskrivelsen alene skulle anføres "Forrentning og afskrivning af eventuelle tilslutningsafgifter (stiklednings- eller investeringsbidrag) må fradrages". Det skulle således stå åbent i hvor lang tid en sådan forrentning og afskrivning kunne udstrækkes.
466. 11 medlemmer stemte for denne formulering.
467. Det fjerde medlem stemte imod med henvisning til tidligere fremsatte bemærkninger.
468. Det første medlem omtalte og udleverede et eksempel på, at det for en boligblok i København viste sig, at en indslusningspris ville blive højere end den varmepris KB opkræver. Det måtte selvfølgelig understreges, at der i så fald højst kunne være tale om at opkræve den normale tarif.
469. Et femte medlem påpegede vigtigheden af at få fastlagt en omregningsfaktor ved omregning fra vand til energi for de værker, der anvender afregning efter m³.
470. Det tredje medlem understregede at vigtigheden af, at disse nye, lidt større kunder fra starten **afkølede** fjernvarmevandet ordentligt.

471. Den teknisk sagkyndige bemærkede, at nogle af disse tvangstilsluttede blokvarmecentraler kunne have gamle opvarmningsanlæg, der ikke kunne **afkøle** ordentligt. Ved m³ afregning kunne en fordobling af varmeregningen nemt komme på tale; i sådanne tilfælde måtte forrentning og afskrivning af investeringen i et tilfredsstillende anlæg indregnes i og dermed påvirke indslusningsprisen.

472. Et sjette medlem påpegede, at gasprisen reguleres månedligt, samt at selskaberne allerede har en sådan "indslusningspris", idet der ydes en 5-årig introduktionsrabat. Det var formentlig kun i helt særlige tilfælde, at naturgasselskaberne ville få problemer. De præciseringer, der var foreslået af Bendt Jørgensen, havde hjulpet.

473. Forslaget til cirkulæreskrivelsen var hovedsageligt rettet mod fjernvarmesiden. Det sjette medlem kunne ønske sig nogle præciseringer specielt for naturgassiden.

474. Formanden fandt, at sekretariatet kunne forhandle dette på plads med naturgasselskaberne.

475. Det fjerde medlem fandt ikke gasselskabernes argumentation holdbar. Gasprisen relateres til olie. Men havde en kunde hidtil brugt kul, så var det kul, der var det relevante brændsel.

476. Mange virksomheder havde henvendt sig og påpeget problemer med meget store omstillingsudgifter. Det var især virksomheder, der havde kalorieferfy. Der burde derfor ligeledes laves en indslusningspris pr. anlægstype.

477. Det foreliggende forslag til en cirkulæreskrivelse indeholdt kun de helt overordnede og generelle retningslinier. Det måtte kræves, at værkerne anmeldte disse indslusningspriser, så udvalget kunne bedømme disse i konkrete tilfælde.

478. Det første medlem fandt ikke, at ankekendelsen lagde op til priser, der var så variable og individuelle. Det drejede sig om at få fastlagt nogle fornuftige og realistiske gennemsnitsbetragtninger.

479. Et syvende medlem påpegede, at det krævede en præcisering af tidspunktet, hvornår indslusningsprisen skulle gælde. Det kunne da godt være fra det tidspunkt, hvor pålæg blev meddelt.

480. Der var enighed mellem de øvrige udvalgsmedlemmer om, at indslusningsprisen skulle gælde fra tilslutningstidspunktet.

481. Både formanden og næstformanden påpegede nødvendigheden af, at cirkulæreskrivelsen måtte holdes i relativt generelle vendinger, og at den ikke kunne løse alle problemer.

482. Der var dog ingen grund til på nuværende tidspunkt at behandle problemer, der ikke var opstået. Udvalget måtte afvente, at der fremkom konkrete sager.

483. **Udvalget vedtog** i medfør af varmemforsyningslovens § 21, stk. 5 at bemyndige sekretariatet til:
484. - at udsende en cirkulæreskrivelse til samtlige fjernvarmeværker og naturgasselskaber
485. - at det understreges, at forsyningsselskaberne selv skal orientere eventuelle kunder, der er omfattet af ankekendelsen og indrette priserne i overensstemmelse hermed
486. - at tilsvarende information tilsendes de boligselskaber og erhvervsvirksomheder, der under sagens behandling har rettet henvendelse til udvalget.
487. **Den 19. september 1994** behandlede udvalget tvangstilslutning af erhvervsvirksomheden Mammens Emballage A/S til fjernvarmeforsyning fra **Århus Kommune Værker** efter blokvarmebestemmelserne.
488. Selskabet havde klaget til udvalget over den pris for fjernvarme, som virksomheden skulle betale efter tvangstilslutning til fjernvarmeforsyning fra de kommunale værker.
489. Virksomheden havde hidtil anvendt fuelolie til opvarmning gennem et kalorifereanlæg, der efter virksomhedens opfattelse ikke er egnet til fjernvarme.
490. Efter virksomhedens beregninger ville udgiften til opvarmning stige til det firdobbelte ved tvangskonverteringen til fjernvarme. Konverteringsomkostningerne androg ca. 565.000 kr.
491. Hvis værkernes **afkølingskrav** også skulle overholdes, måtte virksomheden yderligere skulle investere over 500.000 kr.
492. Dansk Industri, der var rådgiver for virksomheden, havde fremhævet, at de elementer, der indgår ved udvalgets indslusningspris - årsnyttevirkningsgrad og pasningsbesparelse - var helt grundløse og uden relation til virkeligheden.
493. Dansk Industri mente, at udvalget skyldte at bevise disse talstørrelser.
494. De kommunale værker havde beregnet indslusningsprisen i overensstemmelse med det udsendte cirkulære fra DFF. **Afkølingskravet**, der gælder for øvrige kunder, havde værkerne givet dispensation for i en 5-årig periode. Herefter ville virksomheden stadig ikke skulle klare **afkølingskravet** men ville så skulle betale **afkølingsstariffen**. I overensstemmelse med udvalgets retningslinier blev den forrentning og afskrivning af tilslutningsbetalingen fradraget i indslusningsprisen i den 5-årige periode.
495. Endelig havde værkerne beregnet, at virksomhedens eksisterende anlæg ville udløse en tilbagekøbssum på 110.000 kr. beregnet ud fra nyværdien af virksomhedens fyringsanlæg.

496. Et medlem påpegede, at værkerne havde henholdt sig til DFFs cirkulæreskrivelse, der var udarbejdet i samarbejde med sekretariatet. Men dette cirkulære indeholdt ikke noget fuelolieeksempel, og det var en klar fejl. Medlemmet mente, at DFF burde udsende et nyt cirkulære. I sagen fremstod bemærkninger om at det prismæssigt var ligegyldigt, om der anvendes gas- eller fuelolie. Det var ganske simpelthen forkert. Han bemærkede, at efter den seneste **ankekendelse** var en **forældelsestid** på 20 år nu åbenbart stadfæstet, samt at forrentning og afskrivning af en eventuel tilslutningsbetaling skulle fradrages i den 5-årige indslusningsprisperiode. Men den rente på 6 % p.a., som værkerne ville anvende, var klart urimelig.

497. Hvad angik det beregnede kompensationsbeløb var dette formentlig fremkommet ved en fejlaflæsning af forsyningskataloget (pkt. 33.08, side 185). En korrekt aflæsning ville udløse et kompensationsbeløb til virksomheden på 450.000 til 480.000 kr. i stedet for 110.000 kr.

498. Et andet medlem fremhævede, at prisen pr. energienhed var billigere ved fuelolie end ved gasolie. Men med fuelolie på mindre anlæg omkring 1 MW var pasningsbesparelsen på de 8,33 kr. så for lav. Et eksempel var, at fuelolien skulle holdes varm.

499. Formanden ønskede, at sekretariatet i samarbejde med DFF udarbejdede nye retningslinjer med udgangspunkt i fuelolie. Det kunne så eventuelt forelægges udvalget på næste møde.

500. Næstformanden understregede, at udvalget flere gange havde drøftet de elementer, der indgik i indslusningsprisberegningen. Udvalget måtte derfor nu holde fast i det generelle indhold, som dette tidligere var vedtaget. Udvalget havde fulgt ankenævnets kendelse med skønnede gennemsnitstal. Indtil ankenævnet eventuelt traf en anden afgørelse, måtte det hidtidige grundlag fastholdes. Hvad angik Grams bemærkninger om en fejlberedning af kompensationsbeløbet, måtte dette føre til, at udvalget i sin afgørelse tog forbehold herfor.

501. Den teknisk sagkyndige bemærkede, at de 70 % i årsnyttevirkningsgrad ikke kunne sammenlignes med en virkningsgrad ved fuld belastning, hvor tallet var en del højere. Desuden drejede det sig om gennemsnitstal. Han mente, at tingene i øvrigt måtte ses i en sammenhæng. Årsnyttevirkningsgraden var muligvis en smule i underkanten. Til gengæld gav Danbolinds rabatter en særdeles gunstig oliepris.

502. **Udvalget vedtog**, at, for så vidt, angår den løbende varmeløbet, findes de vilkår, der af de kommunale værker er gjort gældende i forbindelse med virksomhedens tvangstilslutning til fjernvarme, ikke at være urimelige, jf. varmforsyningslovens § 21, stk. 5.

503. Det skal dog bemærkes, at værkerne ved beregningen af indslusningsprisen til virksomheden må tage udgangspunkt i prisen på den relevante kvalitet i fuelolie.

504. Udvalget har ved denne afgørelse ikke taget stilling til størrelsen af kompensationsbeløbet for virksomhedens ikke længere anvendelige opvarmningsanlæg. Udvalget bemyndigede sekretariatet til at forhandle med værkerne om opgørelsen heraf.

505. **Den 25. september 1995** blev under direktørens beretning nævnt at to forbrugere under **Skanderborg Fjernvarme** havde indbragt en sekretariatsafgørelse af 7. juli 1995 for ankenævnet.

506. Sekretariatet havde fundet, at værkets leveringsforhold til de to klagere ikke var urimelig.

507. Baggrunden for afgørelsen var, at **fremløbstemperaturen**, som klagerne fandt, var for lav, ikke havde væsentlig indflydelse på den samlede varmeregning, når der afregnedes efter forbrukt energi, og ikke efter mængden af forbrukt vand.

508. **Den 19. februar 1996** blev under direktørens beretning omtalt at ankenævnet havde stadfæstet en sekretariatsafgørelse vedrørende klage over for lav **fremløbstemperatur** fra **Skanderborg Fjernvarme**, hvilket bl.a. medførte ekstra stort forbrug af vand.

509. Af afgørelsen den 7. juli 1995 fremgik bl.a., at da der foretages afregning efter forbrukt energi og ikke m³ vandforbrug, vil et stort vandforbrug ikke have væsentlig indflydelse på de to forbrugeres samlede varmeregning. I et fjernvarmesystem vil der altid kunder yderst på ledningsnettet, og disse får ikke samme **indgangstemperatur** på det varme vand, som de der ligger tæt på produktionsstedet, og løsninger til at bringe **temperaturen** op for denne del af forbrugerne, vil være bekostelig for det samlede system.

510. Sekretariatet havde derfor ikke fundet det urimeligt, at værket afregnede de 2 forbrugere efter det på måleren konstaterede forbrug. Forbrugerne havde den 1. august 1995 indbragt afgørelsen for Konkurrenceankenævnet.

511. I kendelse af 30. november 1995 stadfæstede ankenævnet udvalgets afgørelse. Nævnet fandt, at vurderingen af, om priser og betingelser i medfør af varmforsyningslovens § 21, stk. 5 må anses for "urimelige" må foretages ud fra en helhedsvurdering.

512. Ved vurderingen af **fremløbstemperaturens** betydning for hvilken pris klagerne måtte betale for at få leveret fjernvarme til deres ejendomme, måtte under de foreliggende omstændigheder derfor også indgå det forhold, som klagerne har påberåbt sig vedrørende **fremløbstemperaturens** betydning for deres udgifter til øget forbrug af koldt vand.

513. Ankenævnet fandt imidlertid, at klagerne ikke havde godtgjort, at der forelå sådanne særlige forhold vedrørende de totale udgifter, der for hver af dem var forbundet med aftag af fjernvarme, at varmeprisen for nogen af klagerne kunne anses for urimelig.

514. **Den 19. februar 1996** behandlede udvalget en klage fra **Høje Tåstrup Fjernvarme** over **Vestegnens Kraftvarmeselskab I/S** om overkompensering ved lastfaktorberegning

515. **VEKS** er et fælleskommunalt kraftvarmeselskab, der blev etableret i 1984. 99 % af den samlede varme der transmitteres i systemet er kraftvarme og affaldsvarme.

516. For i størst muligt omfang at kunne nøjes med at aftage kraft og affaldsvarme, og dermed undgå aftag af varme fra spidslastenhederne, der er langt de produktionsmæssigt dyreste, har VEKS siden etableringsperioden i 1984 i sin tarifstruktur haft en lastfaktor betaling.

517. Lastfaktoren er en incitamentstarif, der skal tilskynde de tilknyttede varmeværker til at undgå spidsbelastning af kraftvarmesystemet.

518. Lastfaktortariffen består af et fradrag i den faste betaling den enkelte varmeforsyning skal præstere årligt.

519. De elementer, der indgår i lastfaktorberegningen, blev fastlagt helt tilbage i 1984 således at afregningen skulle være kostægte i forhold til den enkelte varmeforsynings købsvariation over døgnet.

520. Høje Tåstrup Fjernvarme havde klaget over lastfaktortariferingen.

521. Efter selskabets opfattelse var lastfaktortariffen ikke baseret på reelle økonomiske forhold.

522. Formanden fandt, at der var en klar parallel til de sager, udvalget havde behandlet om **afkølingstariffer**. Udvalget havde i disse sager lagt vægt på, at der var en rimelig overensstemmelse mellem den ulempe en **forringet afkøling** medførte for et værk og den merbetaling en forbruger skulle betale.

523. Erling Petersen mente, at ved udregning af kostægte tarifering var det nødvendigt med et vist spillerum. Der var tale om særdeles komplicerede og usikre beregninger. Han var dog enig i, at der næppe var tvivl om, at den nuværende tarif overkompenserede i forhold til de faktiske omkostninger. I kommende forhandlinger med VEKS kunne indgå, at værker der allerede havde investeret i tillid til lastfaktortariffen i en vis overgangsperiode kunne opretholde denne.

524. Bendt Jørgensen fandt, at gabet mellem den compensation der ydes af VEKS og omkostningsbesparelsen var for stort, men påpegede samtidigt, at et enkelt varmeværk allerede havde investeret i akkumuleringstanke og at en ændret lastfaktortarif ville kunne ændre rentabiliteten i den afholdte investering. Han var derfor enig i at der måtte tages hensyn hertil.

525. **Udvalget vedtog** i medfør af varmeforsyningsloven § 21, stk. 5, at bemyndige sekretariatet til at optage forhandling med Vestegnens Kraftvarmeselskab I/S således, at selskabets lastfaktortarifering alene blev kostægte.

526. Når disse forhandlinger var afsluttede, skulle resultatet atter forelægges udvalget.

527. Udvalget lagde ved afgørelsen vægt på, at det med udgangspunkt i det foreliggende talmateriale forekom godtgjort, at de nuværende satser i VEKS's lastfaktortarifering medførte en kraftig overkompensering og dermed ikke var rimelige. Tarifieringen kunne p.g.a. den overstimulering den indeholdt forlede til, at der blev foretaget en ud fra samfundsøkonomiske kriterier unødvendig investering i akkumuleringstanke.

528. Udvalget understregede, at det ikke drejede sig om en vurdering for eller imod at anvende en lastfaktor. Der var som sådan intet i vejen for selve princippet om en sådan prisdifferentiering.

529. Udvalget fandt, at der ikke tegnede sig noget klart billede af på lige præcis hvilket niveau, lastfaktortariffen skulle ligge for at opfylde sit formål. En forhandling med VEKS ville kunne tilvejebringe de fornødne oplysninger til brug for en sådan vurdering.

530. **Den 29. september 1997** behandlede udvalget **I/S Nordforbrændings** substitutionspriser

531. På udvalgsrådet 13. maj 1996 behandlede spørgsmålet om anvendelse af substitutionspriser ved I/S Nordforbrændings prisfastsættelse ved varmeleverancer til Kokkedal Fjernvarme, der hører under Karlebo Kommune.

532. Fjernvarmevandet som Nordforbrænding leverer hidrører dels fra produktionen på Nordforbrænding selv dels fra fjernvarmevand som Nordforbrænding aftager fra Sjællandske Kraftværkers decentrale kraftvarmeværk i Helsingør.

533. Udvalget vedtog, at op til en maksimal mængde varmeanheder svarende til det mulige aftag fra kraftvarmeanlægget i Helsingør, skulle affaldsvarmen prisfastsættes til den laveste pris af henholdsvis kraftvarmeprisen (som er substitutionsprisen) og den omkostningsbestemte affaldsvarmepris. Endvidere vedtog udvalget, at man ikke på det foreliggende grundlag fandt de af Nordforbrænding anmeldte priser for 1996 for urimelige i relation til fastsættelse af acontobetalingerne.

534. Advokat Høeg Madsen havde på vegne Karlebo kommune anmodet udvalget om en uddybning af udvalgets afgørelse for så vidt angår substitutionspriserfastsættelsen, idet kommunen og Nordforbrænding havde en forskellig opfattelse af afgørelsen. Endvidere var rejst spørgsmål om, fra hvilket tidspunkt udvalgets afgørelse fra 13. maj 1996 var gældende.

535. Kommunen havde herudover klaget over, at Nordforbrænding havde afkrævet varmeanbrugerne de udgifter, der var forbundet med **afkøling** i fjernvarmenettet samt endelig anmodet udvalget om at pålægge Nordforbrænding at redegøre for, om og i hvilket omfang man havde fulgt den praksis at akkumulere fjernvarmedelens underskud i stedet for at søge underskud udlignet i det følgende år.

536. Grundlaget for vedtagelsen på mødet den 13. maj 1996 var, at Nordforbrænding ud fra lovens effektivitetskrav til enhver tid skulle vælge den billigste produktionsform. Hvis Nordforbrænding i en given situation, hvor kraftvarmen var billigere, valgte at producere affaldsvarme, ville forbrændingen alene kunne vælge kraftvarmeprisen som afregningspris. Alene ved lavere pris på kraftvarme fra SK end affaldsvarme og alene for de kraftvarmemængder, som Nordforbrænding måtte undlade at købe som følge af produktion af affaldsvarme, skulle substitutionsprisen anvendes i stedet for affaldsvarmeprisen.

537. For så vidt angik Karlebo Kommunes ønske om, at et ikke-eksisterende naturgasværks priser indgik ved beregningen, ville dette være i strid med udvalgets (og ankenævnets) tidligere praksis. Med hensyn til spørgsmålet om varmetabet i distributionsnettet er det normal praksis, at et sådant indgår i prisberegningen

538. Hvad endelig angår spørgsmålet om, at Nordforbrænding havde underskud, fremgår det af det indsendte regnskab/budget for 1996/97, at Nordforbrænding ikke opererer med akkumulering af underskud. Så længe priserne imidlertid var lavere end de kunne fastsættes til som omkostningsbestemte, og der samtidig ikke var risiko for værkets eksistens, kan prisfastsættelsen ikke anses for urimelig.

539. Et medlem fandt, at der stadig eksisterede spørgsmålet om, hvor stor en mængde Karlebo Kommune kan aftage fra SK. Endvidere henviste han til, at Nordforbrænding altid sendte fjernvarmevandet ud med 110 grader, selv om dette skulle ligge i et interval på 85 grader til 110 grader.

540. Kontorchefen fremførte, at Nordforbrænding skulle optimere deres produktion, hvilket skete ved højest mulig **udgangstemperatur** og de 110 grader lå inden for kontraktens bestemmelser.

541. **Udvalget vedtog** på denne baggrund at meddele parterne, at udvalgets tidligere afgørelse vedrørende substitutionspris af 13. maj 1996 fastholdtes, og samtidigt at præcisere:

542. at substitutionsprisen for affaldsvarmen, i det omfang levering fra Sjællandske Kraftværker var et reelt alternativ hertil, var lig kontraktprisen mellem Nordforbrænding og SK inklusive rabatter ved leverancer ud over den bundne leverance

543. at det ikke var urimeligt, at Nordforbrænding medregnede det faktiske ledningstab i denne pris for den givne mængde

544. at prisfastsættelsen for mængder herudover skulle være den laveste af den omkostningsbestemte affaldsvarmepris eller en mulig potentiel substitution, hvilket indebar, at det afvistes at anvende et fiktivt naturgasfyret værk som en substitutionsmulighed

545. at udvalgets afgørelse havde virkning fra den 13. maj 1996, og endelig,

546. at udvalget ikke fandt Nordforbrændings kalkulationer for så vidt angår underdækning var urimelig.

547. **Den 4. maj 1998** behandlede udvalget tvangstilslutning af Energicentret SIDs kursus ejendom i Nykøbing Falster til **Øster Toreby Varmeværk**

548. Energicentret SIDs kursus ejendom havde anmodet udvalget om at tage stilling til en række uafklarede punkter i en endnu ikke indgået aftale mellem Energicentret og Øster Toreby Varmeværk om tilslutning til fjernvarme.

549. Energicentret blev bygget i 1984-86 som kursuscenter for SID. Det var SIDs ønske, at centret skulle benytte sig af alternativ energi, hvorfor der blev installeret en række alternative energiformer på centret. Til at klare den sidste del af opvarmningen blev der installeret oliefyr.

550. I 1997 fik Energicentret, efter at klage var blevet afvist af Energistyrelsen, pålæg om at olieforbruget skulle erstattes med fjernvarme, men således at de alternative energikilder fortsat kunne bruges. I efteråret 1997 blev det aftalt med Øster Toreby Varmeværk, at Energicentret kunne installere og ibrugtage fjernvarmeanlægget, uden at dette skabte præcedens for en endelig afgørelse af de punkter, parterne var uenige om i forbindelse med tilslutningen. Disse punkter var i henhold til Energicentrets henvendelse, og omfattede *blandt andet*:

551. Fremløbstemperatur

552. Øster Toreby Varmeværk opkræver i henhold til sit tarifblad og sine tekniske betingelser for fjernvarmelevering betaling for manglende **afkøling** på 1 % pr. grad. Denne betaling opkræves, når forbrugeren ikke opfylder et krav om, at **gennemsnitsafkølingen** over et forbrugsår ikke må være mindre end 30 grader, og, at **returtemperaturen** ikke på noget tidspunkt må overstige 50 grader.

553. Energicentret mente, at der kunne blive problemer med at holde **returtemperaturen** på 50 grader ved lave **udetemperaturer** og afviste at betale strafgebyr uden henvisning til ændringer i opvarmningsformen og til, at der var tale om tvangstilslutning. Varmeværket fandt, at eventuelle problemer måtte kortlægges og afhjælpes.

554. Et medlem fandt, at der i det foreliggende tilfælde måtte være grundlag for at fravige cirkulærets bestemmelse om en virkningsgrad på 70%. Denne var fastsat under hensyn til, at der i sommerperioden kun bliver produceret varmt vand og ikke varme. Det her omhandlede fyr kører kun i vinterperioden. Det var derfor ikke rimeligt at anvende reglerne om årsnyttevirkningsgrad i dette tilfælde.

555. Et andet medlem var ikke enig i dette. Han fandt, at det ville være et dårligt signal at fravige cirkulæret nu, hvor der kom færre og færre sager om tvangstilslutning. Såfremt der blev ændret ved en del af cirkulæret, måtte der ses på resten, da bestemmelserne måtte ses i sammenhæng, og dette fandt han ikke at tiden var inde til.

556. Et tredje medlem fandt under hensyn til den teknologiske udvikling, at 70 % var en lav virkningsgrad. I den foreliggende sag fandt han, at der måtte lægges vægt på, at virkningsgraden var attesteret i en varmekonsulentrapport. Ordningen med varmekonsulenter havde været en statslig ordning, hvor konsulenterne fik en glimrende skoling, så rapporten måtte tillægges stor betydning.

557. Næstformanden fremførte, at det var et vanskeligt spørgsmål at afgøre, hvornår det var på tide at forlade generelle bestemmelser. Da der var mange sager om tvangstilslutning, var det en god ide at henholde sig til generelle regler, så man undgik at skulle fordybe sig i tekniske detaljer i de enkelte sager. Disse stordriftsfordele eksisterede muligvis ikke længere. For at fastholde cirkulæret bestemmelse om en virkningsgrad på 70 % talte imidlertid, at bestemmelsen var fastsat så sent som i 1993, da udvalget måtte have været klar over den teknologiske udvikling hen imod højere virkningsgrader. I det foreliggende tilfælde var der imidlertid tale om en helt ekstraordinær situation, idet oliefyret kun kørte en del af året. En fravigelse af cirkulærets regler i denne sag ville derfor ikke danne præcedens for andre sager.

558. Energistyrelsens tilforordnede kunne støtte det første medlem og næstformandens synspunkter. Cirkulæret bestemmelser var beregnet på at lette behandlingen af mange sager, men indeholdt til gengæld grove vurderinger. Ved særlige forhold som dette sæsonbetonede forbrug, måtte cirkulærets bestemmelser kunne fraviges. Med hensyn til spørgsmålet om tilbagekøbsprisen undrede det ham at man ikke anvendte 20 år som afskrivningsgrundlag.

559. Formanden fremhævede, at i den foreliggende sag havde anlægget haft problemer efter 4 år, hvorfor 15 år kunne betragtes som rimeligt.

560. Et fjerde medlem mente, at det i den foreliggende sag ville være meget bureaukratisk at fastholde cirkulærets gennemsnitsbetragtninger. En fastholdelse af disse regler ville kræve, at der ikke forelå specielle forhold, hvad der imidlertid gjorde. Afstanden mellem den dokumenterede virkningsgrad i sagen og cirkulærets 70 % var stor.

561. Sekretariatet henviste til, at de 70 % var stadfæstet af ankenævnet. Det var korrekt, at denne procentsats ikke var reguleret i takt med den teknologiske udvikling, men det var satsen for pasningsomkostninger heller ikke. Den konkrete sag rummede endvidere en tilbagekøbsordning, hvor der blev godtgjort kapitalomkostninger, hvilket var en fordel, der gik ud over cirkulærets regler.

562. Det fjerde medlem fandt ikke, at en ulempe kunne opvejes af en modsatrettet fordel.

563. Formanden fandt, at sekretariatet måtte overveje, om det gældende cirkulære skulle ændres eller eventuelt ophæves under hensyn til den teknologiske udvikling og til, at de fleste tvangstilslutninger nu havde fundet sted.

564. **Udvalget vedtog** at udsætte behandlingen af sagen til et senere møde, og at behandlingen skulle ske på grundlag af de konkret forelagte oplysninger i sagen.

565. **Den 28. september 1998** behandlede udvalget **Albertslund Varmeværks** indførelse af **afkølingstarif** over for slutbrugere.

566. Albertslund kommune havde fremsendt et forslag til indførelse af en incitamentstarif (**afkølingstarif**) og udvalgets vurdering. Tariffen skulle anvendes over for fjernvarmeforbrugere i den kommunale fjernvarmeforsyning - Albertslund varmeværk.

567. **Afkølingstariffen**, der skulle fremme en bedre **afkøling** og dermed en mere energibevidst adfærd hos forbrugerne, var projekteret med omkostningsneutral gennemførelse fra varmeværkets side, men også med ønske om at lave et økonomisk forsvarligt bonusincitament. Forbrugeren blev tilskrevet mer/mindrebetaling i forhold til sin energiudnyttelse af fjernvarmen. Det blev foreslået, at mer/mindrebetalingen skulle opgøres efter et faktor 2-princip, hvilket indebar, at det takstbeløb, der blev anvendt ved tilskrivning af mer/mindrebetaling, medførte mer/mindrebetaling for den enkelte forbruger, der var dobbelt så store som den mer/mindreudgift, varmeværket opnåede.

568. For så vidt angik det valgte takstbeløb, var der indbygget et loft for tilskrivning af mer/mindrebetaling, der for 1999 udgjorde 10 % af forbrugers totale variable varmeregning, stigende til 15 % i 2000. Dette kunne for en gennemsnitsforbruger i Albertslund med et årligt forbrug på 50 GJ i 1999 lede til en mer/mindrebetaling på maksimalt ca. 450 kr.

569. **Udvalget vedtog**, at udvalget fandt det i overensstemmelse med varmeforsyningslovens § 21, stk.5, at det valgte takstbeløb til tilskrivning af mer/mindrebetaling blev opgjort efter et faktor 2-princip, hvor den enkelte forbrugers mer/mindrebetaling udgjorde det dobbelte af den mer/mindre-udgift, som varmeværket opnåede.

570. Endvidere **vedtog udvalget** at meddele, at kommunen, efter at **afkølingstariffen** havde været gældende i 2 år, til udvalget skulle fremsende en opgørelse, der dokumenterede, at tariffen havde ledt til en mindreudgift for varmeværket. Udvalget gik i den forbindelse ud fra, at det informationsmateriale, der fremsendtes til slutbrugerne i forbindelse med indførelsen af **afkølingstariffen**, tilskyndede til en mere rationel energiøkonomisk adfærd.

571. Endelig **vedtog udvalget**, at dersom der til varmeværket var tilsluttet forbrugere, hvor den forudsatte **afkøling** ikke kunne opnås uden en væsentlig - og formentlig bekostelig - ombygning af forbrugers eget anlæg, burde der gives sådanne forbrugere en vis frist inden **afkølingskravet** trådte i kraft. Udvalget fandt, at en frist på 5 år formentlig ikke ville kunne anses for urimelig.

572. **Den 28. september 1998** behandlede udvalget igen tvangstilslutning af Energicentret SID's kursusejendom i **Nykøbing Falster**.

573. På grundlag af udvalgets cirkulæreskrivelse af 6. juli 1993 om indslutningspriser til generelt tvangstilsluttede blokvarmecentraler behandlede udvalget den 4. maj 1998 spørgsmålet om tvangstilslutning af Energicentret SID's kursusejendom.

574. Sagen blev udsat til fornyet behandling, idet udvalget havde fundet at bedømmelsen af indslusningsprisen ikke skulle ske på grundlag af cirkulæreskrivelsen af 6. juli 1993, men på grundlag af de konkrete oplysninger i sagen.

575. Sekretariatet skulle udarbejde et notat om ændring eller ophævelse af cirkulæret om tvangstilslutning. Dette notat var endnu ikke færdigudarbejdet til forelæggelse for udvalget.

576. Energicentret SIDs kursusejendom havde anmodet udvalget om at bedømme en række uafklarede punkter vedrørende tilslutning i en forestående aftale mellem Energicentret og **Øster Toreby Varmeværk**.

577. I 1997 havde Energicentret fået pålæg om, at olieforbruget skulle erstattes med fjernvarme, men de alternative energikilder kunne fortsat bruges. I 1997 blev det aftalt med varmeværket, at Energicentret kunne installere og ibrugtage fjernvarmeanlægget, uden at dette skabte præcedens for en endelig afgørelse af de punkter, parterne var uenige om i forbindelse med tilslutningen. De punkter parterne ønskede bedømt af udvalget var *blandt andet*:

578. **Fremløbs- og returtemperatur.**

579. I sagen Mammens Emballage - Århus Kommunale Værker, som blev behandlet den 19. september 1994, blev det anset for rimeligt, at værket i en 5-årig periode havde givet virksomheden dispensation fra **afkølingskravet**. En sådan dispensation kunne være rimelig her, idet denne ville give Energicentret en periode til at iværksætte foranstaltninger, der kunne sikre overholdelse af værkets **afkølingskrav**.

580. Formanden fremhævede, at spørgsmålet om virkningsgraden var af speciel betydning i denne sag, da anlæggets virkningsperiode, var koncentreret til vinterperioden. Udvalget havde derfor ved den tidligere behandling fundet, at det ville være urimeligt såfremt virkningsgraden blev sat til 70 %.

581. Et medlem fremførte, at der for tiden blev tilsluttet en del usædvanlige ejendomme. I den foreliggende sag var han enig i, at det i lyset af driftsperiodens længde ville være urimeligt at sætte virkningsgraden til 70 %.

582. **Udvalget vedtog**, at meddele Øster Toreby Varmeværk, at det var urimeligt såfremt benzinselskabet OK's priser ikke blev lagt til grund ved udregningen af indslusningsprisen over for Energicentret- SIDs kursusejendom.

583. Endvidere **vedtog udvalget**, at det var urimeligt, såfremt virkningsgraden for oliefyret blev sat til 70 %, især på grund af oliefyrets koncentrerede driftsperiode.

584. Vedrørende pasningsomkostningerne **vedtog udvalget** at det, efter nærmere dokumentation, bør indgå i beregningen, at besparelsen ved overgang til oliefyring efter det oplyste var mindre end 10.000 kr.

585. Endvidere **fandt udvalget** den af værket fastsatte tilbagekøbspris rimelig.
586. For så vidt angik kravet om **afkøling fandt udvalget**, at der burde gives Energicentret en dispensationsperiode på 5 år med hensyn til at opfylde fjernvarmeværkets krav til **afkøling**.
587. Med hensyn til spørgsmålet om arealafgift **fandt udvalget**, at Energicentret måtte betragtes som en institution.
588. **Den 27. september 1999** behandlede udvalget klage over **afkølingstarif** i CTR's (Centralkommunernes Transmissionselskab I/S) forsyningsområde.
589. CTR indførte i 1996 en **afkølingstarif**, med henblik på, at give økonomiske incitamenter til at forbedre **afkølingen** (forskellen mellem **fremløbs- og returløbstemperatur**) af det fjernvarmevand, der cirkulerede i de kommunale distributionsselskabers systemer, d.v.s. Frederiksberg, Gentofte, Gladsaxe, København og Tårnby, og dermed sikre en større effektivitet i kraftvarmeproduktionen.
590. I klagen blev henvist til en række forhold, der skulle sandsynliggøre, at tariffen ikke var rimelig herunder, at tariffen ikke var dokumenteret.
591. Det var således henvist til følgende:
592. Tariffen ikke var dokumenteret. Hertil blev af CTR anført, at det ikke ville være muligt 100 % at sandsynliggøre omkostningsbesparelserne ved en forbedret **afkøling**. Det anvendte udgangspunkt - "strygejernsmodellen" - var imidlertid et rimeligt udgangspunkt for bedømmelse af omkostninger, og dermed omkostningsbesparelser i den forenede kraftvarmeproduktion.
593. Modellen tog ikke hensyn til de faktorer, der kunne være skyld i dårlig **afkøling**, herunder en henvisning til den model Gladsaxe fjernvarme anvendte. Hertil blev af CTR anført, at interessentkommunerne, som købere, var meget store, og de ville selv være i stand til at "styre" **afkølingen** hos slutforbrugerne. Da interessentkommunerne var CTRs direkte kunder, kunne CTR i fastlæggelsen af **afkølingstariffen** ikke tage hensyn til slutforbrugerne, men måtte holde sig til egne kunder.
594. Sammenhængen mellem kraftvarmevand og kondensator. Hertil blev af CTR anført, at den udtagsdamp, der blev ledt ned i fjernvarmekondensatorerne, var den damp, der alternativt ville blive udledt i havvand, og skulle derfor ikke være anvendt til elproduktion.
595. Der var ikke fastsat rimelige grænser for **fremløbs- og tilbageløbstemperaturer**. Hertil blev af CTR anført, at **afkølingstariffen** blev beregnet ud fra et gennemsnit af interessenternes **afkøling**, der viste forskellen mellem **fremløbs- og returtemperatur**.

596. København fik, som den allerstørste kunde, en fordel. Hertil blev af CTR anført, at den matematiske beregning ikke gav København nogen fordel. Afvigelsen fra gennemsnit blev ganget med aftagsstørrelsen.

597. Sommermånederne burde ikke medregnes. Hertil blev af CTR anført, at **temperaturerne** hos og varmeleverancerne til interessenterne blev målt på timebasis året rundt og blev omregnet til månedsværdier. Driftsforholdene om sommeren havde kun ringe betydning for det samlede resultat, idet kun 10 % af leverancerne lå i sommermånederne. Hertil kom, at **returtemperaturen** også om sommeren havde betydning for kraftværkernes drift.

598. Udvalget fandt på denne baggrund, at det ikke, i det af klageren anførte, var fundet belæg for, at den anvendte metode til beregning af afkølingstariffen hos CTR var urimelig.

599. **Udvalget vedtog** at meddele klageren og CTR, at det ikke fandtes urimeligt, jf. varmforsyningslovens § 21, stk. 5, at CTR anvendte den anmeldte incitamentstarif ved tarifieringen af de fem interessenter, d.v.s. Frederiksberg, Gentofte, Gladsaxe, København og Tårnby kommuner.